

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za kraje bivše Avstro-Ogrske:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 50—	celo leto naprej . . . K 55—
pol leta . . . . . 25—	za Ameriko in vse druge dežele:
četr leta . . . . . 13—	celo leto naprej . . . K 60—
na mesec 450	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisniku ali znamka. Upravnštvo (spodaj, pritiče, levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Ministrska kriza. Ministrski predsednik Pašić odstopil.

Belgrad, 17. decembra. Pisarna Narodnega veča v Beogradu javlja: Mesto pričakovanega uradnega imenovanja novega ministra prestolonaslednik Aleksandru se je pojavila danes nenačelna ministrska kriza. Nikola Pašić je izjavil, da ne more prevzeti ministrskega predsedništva in ne sestavlja nove vlade. Regent Aleksander je pozval za danes k sebi predsednike vseh srbskih strank in načelnike vseh političnih strank, ki so zastopane v Narodnem veču. Računa se z veliko verjetnostjo na to, da bo preseč večji del ministrov sedanje liste v novi listi. Novo ministarstvo se sestavi danes ali najkasneje jutri.

Dr. Janko Leskovec:

Srbija in mi.

S sklepom Narodnega veča v Zagrebu dne 24. listopada t. l. so izrekli narodni zastopniki jugoslovanskega ozemlja bivše Avstro - Ogrske, da se zdržijo s Srbijo in Crno goro v enotno edinstveno državo. In s pritrdilnim odgovorom srbskega prestolonaslednika je velika Jugoslavija mese postala.

Omenjeni sklep je po nepotrebniem vzbudil razburjenje in vznenamirjenje. Neponučeni ljudje so se menda celo bali, da s tem sklepom preneha naše delovanje na literarnem in kulturnem polju, da bo slovensčina odpravljena iz šole in podobno. Vse to je docela neutemeljeno.

Vsa bojazna izvira iz tega, ker mi Srbov prav nič ne poznamo, ker ves naš nazor o Srbih izhaja iz one duševne hrane, ki so nam jo podali zastopniki bivše Avstro-Ogrske v dobi pred in zlasti med svetovno vojno.

Ni se čuditi, da naše ljudstvo Srbov iz kraljevine in Crne gore prav nič ne pozna. Ves čas je stal pod vplivom Srbov sovražnih elementov, ločile so ga od njih državne meje in poleg tega je korumpirano nemško časnikarstvo delovalo z vso silo na odutujitev tako, da so nazori razširjeni med našim narodom o Srbih naravnost gorostasni.

Ni zameriti, da tudi srbsko preprosto ljudstvo o nas ni poučeno in da nas je zamenjivalo in identificiralo z Nemci in Madžari, z eno besedo, da nas je smatralo za sovražne Švabe. Preveč so Srbi pretrpeli s strani bivše habsburške monarhije.

Velika sramota pa je, da naša inteligencija tako malo pozna Srbijo in Srbe sploh. V tem oziru nas Srbi skoz in skoz prekašajo. Mnogo jih je prihajalo v naše kraje in niso se mogli načuditi lepoti naše zemlje in dosti vzljudnosti pridnega in nadarjenega našega ljudstva. Ko bi se mi tako bavili s srb, zadevami, kakor so se oni z našimi, bi bila vsa nesporazumjenja že davno odstranjena in poznali bi se in spoznali, da smo si v mnogih ozirih podobni kakor brat bratu.

Spoznavanje je torej nujno potrebno: ne samo to klub sto in stolnemu trpljenju pod turškim jarom, so nam Srbij in mnogih ozirih najlepši vrgled. V prvi vrsti občudujemo njih svobodojubnost. Ta pojmom je pri nas naravnost neznan; nad tisočletno suženjstvo nas je tako moralno pokvarilo, da se z misljijo svobode niti ne moremo prav spričati; kot pravi hlapci Jerncji smo se cisto navadili in sprijaznili s svojim robstvom. Srbi so nam vzor domovinske ljubezni — dokaz osvoboditev izpod turškega jarja, ki so jo izvedli sami, in sedanja vojna. Srbi je po svojem prepričanju, v bistvu in uredali popoln demokrat; v Srbiji nimajo ne plemstva, ne privilegijev, ne naslovov. Pijanstvo, ta gnijusna razvada in strast naših ljudi, je v Srbiji neznan prikaz; tudi ob največjih slavnostih odhajajo ljudje trezni, do ekscesov v pijanosti ne pride nikoli. Prisostoval sem leta 1913. shodu mladarikalnega dijaštva v Belgradu — vršil se je v mlekarni, nikdo ni zaužil niti kapljice alkohola, pač pa se je pilo mleko. Srbski oficirji so skoro brez izjeme abstinenti, zlasti mlajši. In zdaj primjerjate s temi dejstvi naše razvade, ter žal, opravičeno mnenje, da ni mogoče vzбудiti niti narodnega navdušenja, niti najmanjše požrtvovalnosti, če ga nima pošteno pod kipo. Saj se mladina gnijusno baha s tem, kdo je druge premagal s tem, da je požrl in posušil več vina.

Za kmečko prebivalstvo je Srbija raj. Vsa moč in sila srbske države je sezidana na krepkem in zdravem kmečkem stanu, na posestvih srednje velikosti. Veloposestev tam dol ni. Srbska vlad skrbno čuva nad tem, da se posestva ne razkosa; prepovedano je prodati toliko posestva, da bi kmečka družina ne mogla iz zemljišča živeti; tudi zadožitvi so stavljeni gotove meje. Cela posestva nikdar ni dovoljeno ekskutivno prodati; če se prav spominjam, mora kmeti ostati vsaj polovica prvotno dodeljenega posestva. Ker je vsled teh zakonitih naredb hipotečni, oziroma melioračni kredit nekoliko omejen, je država organizirala natanovitev velike hipotekarne banke z nazivom: »Uprava fondova, ki omogoča poljedelcem primerni kredit, ne da bi se jim bilo treba zadolžiti pod neugodnimi pogoji. Zadružništvo srbsko je izborno razvito in dobro organizirano; že davno pred vojno je štelo nad 1000 zadrg in podpira ga v vsakem oziru zakonodaja. Kako je izvršna, dokazuje izrek dr. Kreka, tega izvrstnega poznavatelja zadružniške zakonodaje, ki je izjavil, da ima Srbija med vsemi državami, kar jih poznaj, najboljši zadružni zakon.

Nasproti tem srbskim vrlinam se moremo mi pohvaliti le z neznačljivimi prednostmi in še te so posledica dejstva, da smo mi že več nego tristo let prosti nejihui, — turške — sužnosti, ki so se ie Srbij definitivno odresli še le 1. 1878. Prekašamo torej Srbje v naprednjem obdelovanju zemlje in številu pismenosti. Med nami se je neprimereno boljše razvili obrtni stan in tudi v higieničnem oziru im prednjačimo.

Medsebojno spoznavanje in izpolnjevanje je torej na obeh straneh potrebno in koristno. Sroj pa Srbom ljubi in dragi? Na to samo nekaj iz mojih osebnih spominov. Ko sem leta 1913. prišel v Belgrad in to brez vsakega priporočila, sem bil sprejet, kamor sem prišel, kot najljubši brat. Brez vsakih formalnosti sem imel dostop v vse urade v svetu informacij in so mi bila odprta vse mesta in bi mogel vstopiti v vsako ministarstvo. Ponovno se mi je zatrjevalo, da smo mi Slovenci Srboni najbližnji in najljubši bratje in se mi je to tudi z dejstvom hotela dokazalo. Ker bi bil namreč moral na sprejem v srbsko državljansko čakati tako dolgo — nad eno leto — sem prišel v denarnem oziru v neugoden položaj, to sem mimogrede nekaj omenil ravnatelju Srbske izvozne banke, ki je bil tudi poslanec v skupščini. Takoj mi je ponudil svojo pomoč, vprašal, koliko potrebujem, odprl blagajno in dobil bi bil poljubno sveto — jač, tujec, neznan in brez porokov. Tako visoko mnenje so imeli o nas bratje Srbij!

Odklonil sem seveda hvaležno to blagodrušno ponudbo, pri odhodu pa razmisliš, kaj bi bilo z menoj avstrijskim državljanom, če bi prosil v lastni državi n. pr. v nemškem Gradišču ali na Dunaju za kako službo, oziroma če bi se celo izrazil v zemlji, kamor sem se pri predsedniku omenjene banke. S kakim zasmehom bi zavrnili, da, vrgli na ulico avstrijskega državljanja, toda — slovenske narodnosti. Edino pri eni stvari mi niso mogli iti Srbi na roko, glede hitreje pridobitve srbskega državljanstva. Dr. Božo Markovič, znani iz Friedjungovega procesa, nini je na tozadovne urgence rekel, da se tu ne da nič storiti, ker nasprotnje vsaki predčasnici rešiti zakon in zakon je svet. Ne godi se samo meni tako; tudi Milan Pribičevič je moral čakati na sprejem v državljanstvo nad poldrugo leto. Mislim, da ta dejstva zadoščajo.

Srbija ima za nas še poseben pomen. Slovenija tudi za slučaj razdelitve plodne zemlje med kmetovalce ne bo mogla preživeti hitro se množečega našega naroda in bo treba bogledati drugam. Doslej je šlo izseljevanje v druge kraje v severozapadno smer. V prihodnje bo treba paziti, da ostanejo vse naše produktivne moči pridržane izključno veliki jugoslovanski državi, da delamo sami sebi, ne ved tujem, da torej prebiki našega ljudstva krene v jugovzhodne dele velike Jugoslavije.

Končno še par besedi o srbski vladarski rodbini. Srbi Karadjorgjevičev ne smatrajo za vladarje po Bogu in postavljene, temveč samo za dedne pooblašcence izvršiteljev narodne voje. Pač pa jih ljubijo in čisajo, ker je pradedinastije junaški Črni Jurij osvobodil Srbijo iz turškega jarja. Dinastija jim je torej simbol narodne svobode in neodvisnosti. Sedanj kralj je sam živel v pregnanstvu; tedaj ve, kaj pomeni svoboda, spoznal pa je v Švicari tudi bedo in pomankanje. Ima dar izbirati iz ljud-

Izhaia vsak dan zvezč, izvzemdi nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 vin. Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vinarjev. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljajo naročnino vedno po pošti po nakaznici.

Na samo pismene naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.

»Narodna tiskarna« telepon št. 85.

Slovenski Narod velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hodi ponj: celo leto naprej . . . . . K 48— | četr leta naprej . . . . . K 12— | pol leta . . . . . 24— na mesec . . . . . 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se nevračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v I. nadst. levo), telepon št. 34

Za posvetovanja je dana delegatom Veča velika soba v nekdanjem sočišču. Postavljene so pisalne mize in stolci. V istem nadstropju v bližini ima Veču tudi svojo pisarno iz dveh majhnih sob, in svoj interurbani telefon za govor z Zagrebom. Vendar pa telefon se precej slabo funkcioniра.

Nova drakonična odredba governatorja Julijške Benečije

Kr. Governorat Julijške Benečije v Trstu je izdal dne 30. novembra t. I. nastopno odredbo: »Mi, Velihi oficir, conte Carlo Petitti di Roreto, generalni poročnik, governor Julijške Benečije, odrejam: Kdorkoli bo s kakršnimi sredstvom ustvarjal pomislike proti interesom, zdrženjem v vojsko in politično situacijo Julijške Benečije, določene po okupaciji kraljevske vojske, ali kdorkoli bo z besedami ali čim začne ali osebi, ki predstavljajo takе interese, bo kaznovan, kadar dejanje ne vsebuje drugega pregreška smisla zakanona, z navadnim zapornim do 5 let in globo 5000 lit. V bolj težkih slučajih se more zapor raztegniti na 8 let. Z istimi kaznimi bo kaznovano prekršenje naše odredbe z dne 24. novembra 1918. glede javnih shodov, zbiranja, sprevodov itd. Ta odredba velja od 1. decembra 1918. dalje. — To je odredba, ki pušča italijanskemu »governatorju« v Trstu prosto postopanje proti vsem osebi, katero se mu ovadi ali ki bi se njeni zdeki kolikaj smrtili. S takim kulturnega naroda nevrednim postopanjem si hočemo ustvariti Italijani bodočnost v našem Primorju. Temelj, ki ga postavljamo, je, da se njenih zgradb ne more dvigniti kvitku.«

TRST SVOBODNO MESTO?

Zagreb, 17. decembra. Listi poročajo iz Ženeve, da so se Francija, Anglija in Amerika sporazumela, da deloma ugodno jugoslovanskim zahtevam in da se Trst na mirovni konferenci proglaši za mednarodno svobodno mesto.

ITALIJANI SNUJEJO ITALIJANSKE SOLE.

Baker, 17. decembra. Italijanske oblasti so jele v okolici Reke snovati italijanske sole z vsem pritiskom in terorizmom, ki ga jim daje v roko aprihizacija. Zlasti silijo nižje sloje, naj vpišujejo svojo deco v italijanske sole.

Italijanske banke.

Trst, 16. decembra. V Trstu je otvorenih 5 italijanskih bank iz kraljevine svoje filialke.

Reko ali smrt.

Reka, 16. decembra. Kakor je razvidno iz najnovnejših sem doslužil italijanskih listov, so razvili italijanski imperialisti po celih Italijah življeno agitacijo, da se priklopi Reka stalno k Italiji. Po mnogih krajih so priredili manifestačne shode, kjer progagirajo novo imperialistično geslo: Fiume o morte (Reko ali smrt).

Entitenti častniki na Reki.

Bakar, 16. decembra. Entitenti častniki, ki so na Reki, porabljajo vsako priliku, da pridejo v dotik z našimi ljudmi. Hrvatsko prebivalstvo v okolici Reke jih povsod načudeno sprejema. Snoči se udeležili srbski in ameriški častniki veselice, ki je bila prirejena v Bakru ob prilikah narodnega praznika. Ostali so med domačimi prebivalci pozno v noč.

Narodni praznik v Mariboru.

Maribor, 14. grudna.

Prvi dan narodnega slavlja je vključen vseh nekaj intrigan vzpel povsem mirno in nad vsem pritiskovanjem sijajno. Dopolne je bila v stolni cerkvi slavnostna služba božja, katere so se udeležili zastopniki civilnih in vojaških oblasti z generalom Maistrom. Zelo razburila je vsestransko škofovje prepoved, da bi se v cerkvi po končani službi božjih poleg »Te Deum« zapela tudi »Lepa naša domovina«. Nemci so skušali na vse načine delati zgago, toda vsi njihovi poskusi so se izjavovali. Napovedani obrod je bila izvršena točno po izdanem vzpredru. Udeležilo se ga je približno 4000 vlagateljev in par tisoč civilnega občinstva. Nemci so bili nad to miron, dostolno manifestacijo kar konsternirani. Ves čas sprevoda ni bilo slišati niti enega protestnega zviga. Poleg slovenskih so tudi nekateri nemški hiše razbesili zastave ali vsaj male slovenske trobojnice na oknih. Raz Mariborski glavni kolodvor vihra prvi slovenska zastava, vodil pri glavnih vratah je okrašen z zelenjem in trobojnicami. Krasno očenjana je bila palata, v kateri se nahaja glavarstvo in štacijsko obmejno noveljništvo. Splošno pozornost je vzbudilo okrašenje hiše gostilnici in mesarski Kirbasa v Vlkinghoffenovi ulici, kamor že dle časa rado zahaja slovenska družba. Izmed drugih lično razsvetljenih in očenjenih hiš je omemljena še hiša odvetnika dr. Rozine. Sprevedu je

dal poseben veličasten utis z vojaško disciplino urejen spredvod na celu mu jedec slovanskih zastavami. Vojnaštvo je med potjo prepevalo narodne pesmi, pred palačo vojaškega poveljstva je godba zaigrala »Lepo našo domovino« in »Hej Slovani. Mimo korakajoče vojaštvo je navdušeno pozdravljalo svojega ljubljenega generala Maistra. Izmed neboj odusevlenih klicev je Maribor nocoj prvi slišal tudi navdušen »Zivio« klic na kralja Petra in regenta Aleksandra. Po mestu vlada tudi ponocno voren red in mir.

Maribor, 15. decembra.

Jetzt sehen wir, mit den Windischen hält der Herrgott selbst, tako so danes to krasno zimsko nedeljo zdihovali Nemci, ki so se še včeraj tolazili, da nam bo nebo ravno za ta praznik poslalo dežja in snega. Ze zgodaj zjutraj je od vseh strani prilazilo narodno zavedeno ljudstvo, večinoma na okrašenih vozilih, pri katerih so bila celo kolosa ovčenca z zelenjem in slovenskimi znaki. Ob pol 9. dopoldne se je na Glavnem trgu zbrala več tisoč mariborska posadka v najlepšem redu, vojaštvo vse okrašeno z narodnimi trobojnicami. Prva parada narodne armade. Vojnaštvo je obklopljeno nepregledna množica civilnega občinstva, raznih narodnih društev, Sokoli in Orli v skupnih nastopih. Narodna armada je obstajala iz mariborskega, celjskega, tržaškega pešpolka, oddelka strojnici, dragoncev na konjih, topničarstva z okrašenimi topovi, vojaška višja realka in skupine slovenskih častnikov ter razne skupine ostalega nedodeljenega vojaštva. Zastopani so bili tudi predstavitelji raznih civilnih državnih oblasti.

Točno ob 9. je na lice mesta dospel generalmajster Maister s svojim spremstvom zastopnikom Narodnega sveta oziroma. Narodne vlade, od vseh strani navdušeno pozdravljeni. Po končani paradi se je vsa ogromina masa v najlepšem redu pomikala proti frančiškanski cerkvi, kjer se je vršila domovina. Sprito nepričakovano ogromne udeležbe se je moral prvotni spored slavnostnega obhoda primereno spremeni. Po vseh učilah je bil tak naval gledalcev, da ni bilo mogoče dobiti mesta, kjer bi bil ves spredvod v celotnem razvoju videti. Sprevod so otvorili trije dragonski jezdci s trobojnicami. Za njim je sledil general Maister kot voditelj spredvoda. Kakor rečeno, je izključeno, imenoma navajati vse posamezne skupine udeležene na tem triumfalem obhodu. Sprevod je končno obstal pred Narodnim domom. Raz balkon so govorili slavnostni govorunci. Prvi je navozče pozdravil dr. Rózina, poverjajoč, da smo Slovenci v tem kratkem času dokazali, da je Maribor slovensko mesto in tudi ostane. Na njim je govoril generalmajster Maister, tako udružljeno viharno pozdravljen, da dolgo časa ni mogel priti do besede in je tudi svoj vznešeni govor moral čestkorak prekineti. Predstavil se je kot prvi jugoslovanski svobodni general svobodne zemlje. V iskrenih besedah je svojo zahtavo za ogromno delo storjeno za obrambo te najbolj ogrožene zemlje, obrnil na slovenske matere in žene, ki so mu dale na razpolago svoje sinove, može in brate. Zaključek govora je preglušil tisočeri »Živiti naš general!« Godba je zaigrala »Lepo našo domovino«. Dr. Vrstošek je izročil pozdrav Narodne Vlade v Ljubljani. Ne-popisni vihar navdušenja je sledil govornikovim besedam: »Ako je bil Maribor včerajše nešenski, danes ni več in nikdar več ne bo. Govorili so še: dr. Lajniček (v imenu glavarstva), dr. Hohmec, dr. Ravnik, dr. Leskovar, župnik Vrakč, Št. III, dr. Medved, prof. Pavaj.

Vsiček naravnost viharnega navdušenja je žel župnik iz Št. Ija, ko je naglašal, da je Bog kaznoval Nemce z njihovim lastnim orozjem. Ob izbruhu vojne so nas dolžili, da je iz našega zvonika visela srbska zastava, no, zdaj je res visela in čuje, prisli so nas pozdraviti tudi srbski častniki.

Manifestacijo je zaključil ob pol 12. general Maister s pozivom, da se tudi nadalje vzdruži red.

Narodno ženstvo zastopano v vseh jugoslovenskih narodnih noših. Med obhodom, zlasti med govorom pri Nar. domu opevnjeni navdušeni »Zivio« - klic na kralja Petra in regenta Aleksandra. Govorniki so spominjali tudi novazvečega dr. Korošca.

Tudi popoldne in zvečer po manifestaciji vse mirno.

Korošci proti Jugoslaviji.

«Freie Stimmen» priobčujejo na prvem mestu tale oklic: »Celovčani branite svoje rodno mesto! Jugoslovanski oddelki prodirajo brez odpora že na čisto nemško ozemlje, in ogrožajo Celovce. Po grozni strasni svetovni vojni ogrožajo z novo na neodgovoren način mir našo domovino. Ako nočete izročiti brez zaščite domovine in svojega ognjišča tem jugoslovenskim vslivljenjem, morate se odločiti vti brez razlike stani k odločnemu odporu ter takoj prihjeti prostovoljno nam na pomoč. Ta oklica naj ne izveni brezuspšeno. Prijavite se mnogoštevilno za zaščito domovine in v obrambi proti prešernim rušilcem miru. Kdor se ne pričasi k narodni obrambi, naj se postavi v službo meščanske garde. Govorilo se je že mnogo sedaj na delo! Celovc, 6. decembra 1918. Za obrambni odsek predsednik Peter Melcher, za vojaški svet predsednik Viljem Pitschnig, za mestno občino župan baron Wetzlar.« Iz tega oklica je razvidno, da namерavajo koroški nemurčji započeti sistematično akcijo proti Jugoslovani. Ali smo na obrambo pripravljeni?

Protest Narodne vlade proti koroškim nasilstvom.

Ljubljana, 16. decembra. (Ljub. k. urad.) Z ozirom na zadnje dogodke v Grabštajnu je tukajšnja Narodna vlada odposlala državnemu uradu za zunanjost v tudi na Dunaju in deželnim vladu v Gradcu nastopno protestno brzovajko: »Ponoči od sobote na nedeljo so nemški oddelki s topovi in strojnicami nemudoma napadli srbski, torej ententni vojaški oddelki, ki je bil zaradi varnosti in reda nastanjen na slovenskem spomernem ozemlju v Grabštajnu. Dasi je hotel srbski poveljnik zabraniti krvolijite, so Nemci Srbe deloma ranili in usmrtili, deloma premazane odvedli. Profi temu postopanju, ki kruto krši pogoje premirja, kakor specjalne dogovore, se vlagajo najostrejši protest. Id-

bo poslan tudti vrhov. poveljništvo ententnemu. Odklanjam vsakrško odgovornost za neizogibno posledice takih kršitev prava in si izrecno pridržujemo vse protiodredbe.« — Narodna vlada SHS: Pogačnik, predsednik.

KOROŠCI NAPADLI GRABŠTAJN IN GA ZAVELI.

Celovec, 16. decembra. (Lj. k. u.) Ponoči od 14. na 15. t. m. sta zasedli dve stotnji Grabštajn, približno 15 kilometrov od Celovca. Ker ni bila istovetnost tega oddelka znana in ker so jugoslovanski čete nepričakovano zasedle več krajev na Koroškem in na Stajerskem, je odšlo več obhodnih patroli koroške narodne obrambe poizvedovat. Na te patrule so jeli takoj ljuto streliči; jasno je torej, da niso zasedle Grabštajna entente čete na podlagi pogovov za premirje, inarveč da gre za napad jugoslovenski oddelkov. Tako vgnezenje je bomočno trajno ogrožanje mesta Celovca, redu in miru vse grabštajnske okolice. Raditev je koroška narodna obramba 15. t. m. zaračana ob kolila Grabštajn in internirala vso posadko. Pri pogajanjih s poveljnikom posadke se je pokazalo, da gre za vojake v srbski uniformi in baje za srbske častnike, in sicer za 7 častnikov, 280 mož in 2 strojnici. Častniki so trdili, da je v nasprotju z mednarodnim pravom napadla koroška narodna obramba Grabštajn. Na ugovor, da niso v zmislu pogodbe za premirje deželnih vlad koroški naznali zasedbe, da ni pismenega naloge srbske vlade ali višjega ententnega poveljništva, da so zasedli Grabštajn počneci takoreč napadoma po razroženju naših straž na mostu in da so se začele sovražnosti z obstrelijanjem naših patroli, so srbski častniki izjavili protokolarnično, da nista niti koroška vlada, niti vojaško poveljništvo kršili mednarodnega prava. Vse vesti, ki vse pretiravajo, so tudi neresne. Govorito je obžalovati, da je bilo ob teh dogodkih nekoliko ranjenih. Tega pa ni kriva narodna obramba.

Gradec, 16. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Kakor poroča »Grazer Montagszeitung« iz Celovca, je bilo pri spopadu med Nemci in Jugoslovani v Grabštajnu na slovenski strani ubitih ali ranjenih 45 oseb. Nemci so imeli le nekaj ranjencev. Grabštajn je v nemških rokah.

★

Železna kapela, 16. decembra. (Ljub. kor. urad.) Jugoslovanski mogoci so v železni kapeli odstavili župana in občinski zastopnika. Drugače se vrši popolnoma po receptu slovenskega jugoslovenskega tržaškega in goriškega municipija. Nižji slojev sploh ne vprašajo, kakšne narodnosti so, marveč jih kratkomalo zapisujejo za Italijane.

rešil, se ima zahvaljevati samo častnikom, ki so se postavili pred njega in ga branili. Strah in groza je prevzela oblast in prebivalstvo. Vojnaštvo si ni upala nobenega vojaka več kaznovati. Pošiljala jih je po malem na fronto brez orožja v spremstvu madžarskih huzarjev.

To so gola dejstva. Zato pravimo: Ako kdo zaslubi med Slovenci spomenik kot žrtvijo svoje ljubezni do jugoslovanske domovine, zaslubi ga pač teh 8 slovenskih vojakov-junakov, ustreljenih v Radgoni za Jugoslavijo! — dr. G. Radgonski.

Vesti iz Primorske.

Italijanska nasiljava.

Trst, 16. decembra. Dr. Poščić, dr. Cukar, dr. Mogorovič so še vedno v zaporu. Gorško slovensko inteligenco, med katero posebno dr. Podgornika, drža še vedno v Krimu in jih menda nameravajo odvesti v Italijo. Dosedanje intervencije njim v prilog so bile brezuspšene.

Put, 16. decembra. Dr. Zuccon je tožen pred vojaškim sodiščem. Ob priložnosti pogreba zdravnika okrajne bolnišnice blagajne v Pulju, Hrvata, so na tamoznjem Narodnem domu razobilis hrvatsko zastavo na pol droga. Laški fakinaža je vdrila in je zastavo sežgal. Laški oficirji so nato predsedništvo Narodnega doma izrazili svoje obžalovanje, klub temu je sedaj dr. Zuccon kot predsednik Narodnega doma tožen radi kršenja naredbe, ki propoveduje izvezanje naših zastav.

Italijansko ljudsko štetje na Reki.

Baker, 17. decembra. Italijani na Reki in v okolicu so odredili splošno ljudsko štetje, da ugotove, koliko je v mestu in okolici Italijanov in Jugoslovani. Ljudsko štetje se vrši popolnoma po receptu slovenskega jugoslovenskega tržaškega in goriškega municipija. Nižji slojev sploh ne vprašajo, kakšne narodnosti so, marveč jih kratkomalo zapisujejo za Italijane.

Potovanje iz okupiranega ozemlja.

Baker, 17. decembra. Glede potovanja iz okupiranega ozemlja pri Reki v neokupirane kraje je izšla odredba z dne 15. decembra, da je treba dobiti za to potovanje propustnico mednarodne policije na Reki.

Petrov dan.

Iz skore prošlosti.

Bilo je divno junsko jutro. Sunce je veselo sijal s svojim ružičastim zrcrama. Skakavci su strižali i igrali se po rosi, če su se kaplice nahvatane po travi, prelivale duginjami bojama. Povetarac je dodiralo lišće kukuruza koji je kao gorila obrasao po celome polju, i ono se od njegovega dodira kao od golicanja uvilo in šušalo.

Svečano obučena, izšla je mlada, lepuškasta in sveža kao priroda oko nje, učiteljica v dvorišču, i upravila pogled na široki prahljivi put koji je vodio iz okružne varoši... Ona se prenosila v mislima in sečala, kako več nekoliko godina gleda istog dana na put, da se u oblacima od prašine zascne kola u kójima se vozi revizor. A kada ugleda, sečala se trepeta svoga mladoga srca; strah od neizvrestnosti... da ne bude zabune kod dečice — bojazno od prekomerne strogosti revizora... A, po svršenom ispitiju, ovde pod lidalom hrasta, čekala je sve zakuska i ona je veselo skakatala in nudila goste, ... dok je starica-mati sa suzama u očima zahvaljivala revizoru što jo je obradovao deti i da joj odličnu oceno...

A sada?... Ona se stresa... Iz učionice je dopiralo žagor, preslijanje, srikanje na glas čitanice, po koji plačan glasici... Trgla se, i pre no što je redar dovršio zarezivanje krede, tisto, sa osmejkom na usnama, ušla je u učionico.

Zavladala je grobna tišina. Redar je svojim sonornim glasilcem javljal:

— Molim gospodice, Milica Mihajlović, nije došla u školu, nešto je blesna.

Starec je u snopovima probjal kroz okna in osvetljalo prostrano, čistu učionico i mala, zalauprena lišča.

Kos je u obližnjem zabranu izvijajo svoju pesmu a lišće hrastovo zvonilo je i šušalo.

Na stolu učiteljicinom stajala je velika kita šeboja, karanfila in zumbula in njihovi izmešani crveni, plavi in beli cvetlični opijali su svojim mirisom.

— Ko je doneo ovo lepo cveče?

Iz sredine jedne klape, izlazila je mala devojčica, nespretno se saplični o pregradu, vrhovima svojih opančica.

— Ja sam donesla, gospooice!...

Ona je pomirila kitu, poljubila devojčiči in zakačivši na svoja prsa, koja se je nemirno in burno dizala, progovorila:

— Danas nečemo raditi deco. Danas je naš največji praznik — danas je rođen dan našega Kralja. Naš sedi kralj i ako je sada daleko od vas, on vam svima šalje svoj blagoslov; on vam pruža deco, da ne zaboravite da ste Srbiči... On će se uskoro, sa svima našima, vratiti v našu lepo Otačbinu...

Ta sliko, što visi tu na duvaru, to nje naš Kralj. Toga čoveka ne treba da volite!...

Od uzbudjenja nije mogla više da govori. Suze su navrle v očima i sa podbradka koj je podprtava, otkidaše se i kapale na pod.

— Idite kućama, deco!...

Dušan D. Petković.

O vojnopomočnosti za obrnlostvo.

Goverzij par besedi o obrtno - pomočnem in kreditnem vprašanju uvidim v sedajšnjem času demobilizacije zelo potrebno. Ze se pojavitajo zelo pogosto obrtnokreditna vprašanja, ki so na-

sta potom vojne in nje dolge trainosti in na drugi strani take, ki so že poprej obstale in ki se bodo v ojačeni sili v prihodnjem času pokazale. Ni potreba podrobnejših izvajanih in naštevanj mnoge žrtve, ki jih je mogel obrtni stan v vojem času doprinesti. Tisoče in tisoče rokodelskih mojstrov se sploh ne vrne v svoje tvornosti, tisoče obrtnikov se bodo moral vseled zdrobljenih obolenosti posvetiti drugim poklicom in ugledeeno še število tistih, ki se bodo sicer nepohabljeni vrnili v domovino. Pač pa bodo stavljeni pred parolo, radi prestandkov svojih obrtnih obratov, brez denarnih pomočnikov, brez surovin in brez odjemalstva za prevzem ali zopetno oživitev obrtniške iskrate pomoči, da preživijo sebe in svoje. Tu poseči vmes v prevladati velike težkoće, ki je dolžnost vse javnosti. Samo takrat, če stopi zopet obrtnik v vrste producenov, te netežak prehod iz vojnega — v mirno stanje in radi tega je vsestransko zanimanje za ta stan upravljeno.

V prvi vrsti pridejo v poštem tisti obrtniki, ki so v kateri lastnosti splošno priznani in k vojaškemu službovanju in ki so pred vojno vodili obrtni obrat — seveda so pri tem v naprej izključeni tisti, ki so pred vojno komaj ali dvomljivo opravljali obrat, ali ako se zdi ta dvom upravljeno.

V priznanje podpiranja od vojne prizadetega obrtništva je od raznih deželnih odborov prišlo v pretres že leta 1916. in novembra 1917. ie avstrijski državni zbor privolil stolmiliški sklad za podpiranje iz vojne se vrnivšega pomoč potrebnega in vrednega obrtništva. Iz tega temeljnega kapitala, za katerega obrestovalne razlike jamči deželni odbor, trgovska zbornica, obri pospešujoči zavod občine in obrtni zadruge, bi pripravile Stajerski deželi 6 milijonov krov, kar bi znašalo za slovenski deželi del kot tretjine 2 milijona.

Za vojnopolomski kredit pridejo v poštem malo obrtniki 3. ali 4. davčne letevce, kredit nima darilni značaj, temveč tvori posojo, ki se obrestuje

radikalci in socijalisti. Tako je prišlo v sočialistične roke v zadnjih dneh vojno ministru, dočim je postal notranji minister pristava Karolyjevi skupine, najradikalnejše smeri. Vlada izdeluje načrt za globokoseno agrarno reformo. Razlastiti hočajo vsa vecja posestva in jih proti malenkostni odškodnini razdeliti med kmete.

Fm. Mackensen interniran v Budimpešti.

Budimpešta, 16. decembra. Fm. Mackensena, ki se je hotel s svojim vojaštvom peljati skozi Budimpešto, so tu zadržali in mu nazzanili, da bodo njega in njegovo armado internirali. Mackensen se je temu ukazu protivil, nakar so mu dali rok desetih minut v premislek. Ker se je po preteklih rokah še vedno branil, je obklobo 200 mož ogrske armade vklj. in so na peronu postavili 6 strojnih pušk. Odpeljeli so od vlačna tudi lokomotivo. Po nadaljnji desetih minutah se je fm. Mackensen vdal ter izjavil, da prizna Internacijo. Odpeljali so ga okišenega z vsemi njegovimi redovi z avtomobilom v parlament k seji Narodnega sveta. Na kolodvoru je več kinematografskih podjetnikov ovekovečilo to internacijo »slavnega« Mackensena v Budimpešti.

Budimpešta, 16. decembra. V nedeljo zjutraj je zasedlo 250 mož čeho - slovaške armade mesto Poprad.

Inomost, 16. decembra. (Ljub. kor. u.) Tirolska ljudska stranka se je s posredovanjem dunajske nunciature s posebno vlogo obrnila na paneža, naj bi se sv. Oče zavzel za ohranitev celotnega Nemške-Tirolske. V latinski adresi ga stranka naproša, naj v to svrhu sv. Stolica zastavi ves svoj vpliv pri vlastih to- in onstran oceania.

Razne vesti.

DR. MASARYK PRIDE V ZAGREB.

Zagreb, 17. decembra. Listi poročajo iz Lugana: Po končanih konferencah s francoskim ministrom zunanjih del Pichonom se napoti predsednik češko-slovaške republike dr. Masaryk v Rim, da posreduje v sporu med Jugoslovani in Italijani. Kakor se zatrjuje, bo dr. Masaryk potovati v Češko preko Zagreba.

Wilson v Parizu.

Pariz, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Agenze Havas poroča: Po obisku ameriške cerkev, kjer sta prisostvovala službi božji, sta se odpeljala predsednik Wilson in njegova soprona na pokopališče in položila venec na grob Lafayettov. Potem sta vrnili posej predsedniku Poncariju.

Pariz, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Agenze Havas poroča: Popoldne je predsednik Wilson sprejel 25 člensko odpolanstvo socialistične parlamentarne skupine. Poslane Renaudel je prečital adreso delavske zveze in združene socialistične stranke, v kateri ugotavljajo popolno sporazum med delavci in predsednikom Wilsonom glede nazorov o vojni in miru. Vsi nadari, izvaja, da se pridružujejo tem nazorom in priznajo, da se udejstvijo 14 Wilsonovih točk o miru. V svojem odgovoru je izvajal Wilson, da je vojna razkrila vse krivice, ki lahko prizvrzijo, da samovoljna in neodgovorna moč zavzemata trajen značaj.

Le tedaj je mogoče zagotoviti narodom srečo in blagostanje in trajen mir, ako se prepreči obnovitev takih krivic. Vojno so povzročili narodi, ki so bili prečeti vojaškega duha. Sovražniki svobode so sovražniki Slovencev. Princip sam ne zadostuje, treba ga je tudi podprtati s tem, da se narodi združijo v tesno zvezo. Uverjen sem, da delo te može nazore tudi državniki, ki vodijo veliki Vaš narod. Srečen sem, da morem sodelovati s temi možimi in tako ustvariti potrebna jamstva za trajen in pravilen mir, ki opravljajo žrtve te velike vojne. Le na ta način bodo narodi bodoči časov smatrali te žrtve kot zadnje, četudi dramatično sredstvo njihovega osvobodenja.

Amsterdam, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Poročevalcev urada Associated Press je imel v Brestu razgovor s predsednikom Wilsonom, ki je odklonil vsako pojasnilo o svoji politiki na mirovni konferenci in opazko, da je treba skrbno premisliti vsako takoj izjavjo. Poročevalci pa je dobil vršek, da se bo Wilson, če bo potreben, bojeval za svojih 14 točk in da se bo zavzel za triletni mornariški program Zedinjenih držav. Glede svobode morja je Wilson mnenja, da je bolje, da jo zagotovi ves svet, kot pa posamezne skupine narodov.

Revolucija v Portugalu.

London, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Reuterjev urad poroča: Portugalsko poslanstvo naznana stestavo provizorične vlade pod predsedništvom Castra. Parlamente se sestane v ponedeljek.

Lisbona, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Reuterjev urad poroča: Predsednik republike je bil umoren.

Lisbona, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Ko se je predsednik republike hotel odpeljati v Oporto, ga je nekdo ustretil z revolverjem.

Lisbona, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Reuterjev urad poroča: Presednika so tri krogla smrtno zadele. Voda unionistične stranke je pod policijskim varstvom.

Lisbona, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Agence Havas poroča: Predsednik Sidonio Paes je ob vhodu na kolodvor postal žrtve napada in je zadobil težke rane. Kmalu potem, ko so ga prepeljali v bolnišnico, je izdihnil. Morilca so takoj aretirali, ravnotako tudi njegovega sokrivca. Policija je našla na kolodvoru tri mrtlice. V mestu uveliko razburjenje. Grube častnikov, podčastnikov in civilnih oseb korakajo po ulicah in zahtevajo maščevanje. Pričakanje velikih manifestacij. Kakor se govorji, bo Barbara Tamagnini naslednik Paesev in bo sestavil vojaško vlado. V to svrhu bodo sklicani obe zbornici. Anton Paes, brat umorenega predsednika, je bil ranjen s sabljo. Gamacho, vodja unionistov, je pod policijskim nadzorstvom.

Francoski mirovni delegati.

Pariz, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Kakor poroča »Echo de Paris«, bodo zastopali na mirovni konferenci Francijo Clemenceau, Foch, Pichon, Bourgeois in naiblje tudi Tardieu.

Pogajanja s srbskimi strankami.

Belgrad, 16. decembra. Pogajanja s srbskimi strankami ter pogajanja glede se stave skupnine ministra so vodili: dr. Korošec, Svetozar Pribičević in dr. Smoljan. Pogajanja s srbskimi strankami.

Zagreb, 16. decembra. Pogajanja s srbskimi strankami ter pogajanja glede se stave skupnine ministra so vodili: dr. Korošec, Svetozar Pribičević in dr. Smoljan.

Zdovski shod v Zagrebu.

Zagreb, 16. decembra. Včeraj se je vršil ob obilni udeležbi shod zagrebskih Židov, da zavzamejo leti - ti stališče napram novemu političnemu položaju. Izrazila so se najrazličnejša mnenja. Eni so zagovarjali cionizem in ustanovitev samostojne židovske države v Palestini, drugi pa stališče, da se židovski element populoma združi z Jugoslaviji. Vsi govorniki so ogroženo odklanjali vsako skupnost in zvezo z židovskimi dobitčarji in navajali cen, ker so ti ljudje rak - rana na tolesu židovskega naroda, ki jo je treba na vsak način odstraniti. Na enotno resolucijo se shod ni mogel zgoditi.

Podonavska konfederacija.

Budimpešta, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) V »Vlagu« izvaja ministru Jaszij o političnem položaju med dr. Smer vladne politike kaže sedaj odločno na levo. Upati je, da se bo preosnova vršila kreke in hitreje. Zelo nujno je sklicanje narodne skupnosti. To pa je zelo težavno, ker je javno mnenje razkrščeno in ker se niso popolnoma preskrbljeni s fronte se vprašajoči vojaki. Nalogi strankinj voditev je, da preprečijo izgred volilnega boja. Gleda zunanje razlike v stranki, ki bi preprečili ves teritorij od Soče do Vardaria s svojimi strankarskimi podružnicami. Razume se, da bi takrat stranka moralna imeti tudi svoj veliki centralni organ, jedan velik jugoslovenski list, ki bi imel svoje čitatelje, jednako na najskašnem vzhodu našega teritorija, kakor tudi na zpadu ob Jadranskem morju. Tako centralno glasilo bi moralno po vzoru velikovskih časopisov računati z vsemi najrazličnejšimi potrebnimi našega naroda v političnem, kulturnem in socijalnem oziru. Najprimernejše bi bilo, da bi se v to svrhu morda fuzioniralo več že obstoječih listov iste smeri v jeden velik list. Tudi v tem oziru se je pričela že akcija, in čim se izvede, bo akcija značila velik korak naprej, ker se bo na ta način dalo upečneje voditi borbo proti izrabljanju našega naroda s strani brezdušnih demagogov, ki hčajo narod zavesti na kriva pota.

Iz Ukraine.

Kijev, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Včeraj opoldne so direktorične čete zasedle Kijev. Preprečile so pocestne boje in razložile vladne čete. Hetman je odstopil. Vlada je demisijonirala. Vsi oblasti so prezel direktorič, obstoječi iz Vinčenča, Petljure, Šveca in Pendrejevskoga. Nekatera ministrstva, dokler ne dosepi direktorič, do končne sestave vlade, bodo upravljali s stranki.

Rusko zlato.

Berolin, 16. decembra. (Ljub. kor. ur.) Rusko zlato, ki ga morajo Nemci glasom točke 19. v pogodbi za premirje oddati, je doseglo dne 7. decembra v Saarbrücken, dne 9. decembra pa v Pariz. Spremljali so ga štiri izvedenci in se nastanili na nemškem poslaništvu v Parizu. Predaja in preiskovanje zlata bosta trajala dlje časa.

Bivši cesar Karel bolan.

Dunaj, 16. decembra. (Ljub. kor. urad.) Kakor poroča »Korrespondent Wilhelm«, je predsednik Wilson sprejel 25 člensko odpolanstvo socialistične parlamentarne skupine. Poslane Renaudel je prečital adreso delavske zveze in združene socialistične stranke, v kateri ugotavljajo popolno sporazum med delavci in predsednikom Wilsonom glede nazorov o vojni in miru. Vsi nadari, izvaja, da se pridružujejo tem nazorom in priznajo, da se udejstvijo 14 Wilsonovih točk o miru. V svojem odgovoru je izvajal Wilson, da je vojna razkrila vse krivice, ki lahko prizvrzijo, da samovoljna in neodgovorna moč zavzemata trajen značaj.

Bern, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.)

Kakor poroča »Correspondent Wilhelm«, je predsednik Wilson sprejel 25 člensko odpolanstvo socialistične parlamentarne skupine. Poslane Renaudel je prečital adreso delavske zveze in združene socialistične stranke, v kateri ugotavljajo popolno sporazum med delavci in predsednikom Wilsonom glede nazorov o vojni in miru. Vsi nadari, izvaja, da se pridružujejo tem nazorom in priznajo, da se udejstvijo 14 Wilsonovih točk o miru. V svojem odgovoru je izvajal Wilson, da je vojna razkrila vse krivice, ki lahko prizvrzijo, da samovoljna in neodgovorna moč zavzemata trajen značaj.

Washington, 14. decembra. (Lj. k. u. — K. B.)

Reuterjev urad poroča: March je izjavil, da Zedinjene države demobilizirajo sedaj vsak dan 15.000 mož. Nadeja se pa, da bo število mogoče v kratkem podvojiti. Vojni urad je sklenil demobilizacijo 800.000 mož v Zedinjenih državah in 140.000 mož Pershingovih čet, ki se nahajajo v Evropi. Povratek teh čet je treba kolikor mogoče pospešiti.

Draždane, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.)

Pri komunističnih izgradilih, ki so bili danes popolnoma napravljeni proti Koncertni hiši v Reitmannstrasse, kjer so stikali za živilo, je prislo do spopoda z vojaki, tekomp katerega sta bila en vojak in ena civilna oseba ubita. Vojaka je ustrelila ženska. Ndalje je bil ranjenih šest vojakov in trije civilisti. Štirinajst oseb je bilo kot kolodvoriev. Povratek teh čet je treba kolikor mogoče pospešiti.

Amsterdam, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.)

Po poročilu tukajšnjega lista je grška viada imenovala diplomatičnega zastopnika v Stockholmju za zastopnika Grčije na mirovni konferenci.

Bern, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.)

Reuterjev urad poroča: Početki mirovne razgovora med Zedinjenimi državami in Francijo.

Washington, 15. decembra. (Lj. k. u. — K. B.)

Agence Havas poroča: Predsednik Wilson je ob vhodu na kolodvor postal žrtve napada in je zadobil težke rane. Kmalu potem, ko so ga prepeljali v bolnišnico, je izdihnil. Morilca so takoj aretirali, ravnotako tudi njegovega sokrivca. Policija je našla na kolodvoru tri mrtlice. V mestu uveliko razburjenje. Grube častnikov, podčastnikov in civilnih oseb korakajo po ulicah in zahtevajo maščevanje. Pričakanje velikih manifestacij. Kakor se govorji, bo Barbara Tamagnini naslednik Paesev in bo sestavil vojaško vlado. V to svrhu bodo sklicani obe zbornici. Anton Paes, brat umorenega predsednika, je bil ranjen s sabljo. Gamacho, vodja unionistov, je pod policijskim nadzorstvom.

Politične vesti.

Odgovor regenta Aleksandra. Občina Jesenice na Gorenjskem je poslala povodom proslavljanja ujedinitvenja vodno brzobjavko, na katero je sprejela tačno odgovor: Občina Jesenice, Kranjsko, iz Belgrada. Po Navušiemalogu se Vam zahvaljujemo za pozdravno brzobjavko na Nj. Veličanstvo kralja Petra I. in Nj. Veličanstvo prestonoskega kralja Viljema iz leta 1914, na njejščino se na izbruh vojne.

Tudi Narodni odbor na Jesenicah na Gorenjskem.

Na Gorenjskem je postal tem povodom pozdravno brzobjavko, na katero je došla tačno odgovor: Občina Jesenice, Kranjsko, iz Belgrada. Po Navušiemalogu se Vam zahvaljujemo za pozdravno brzobjavko na Nj. Veličanstvo kralja Petra I. in Nj. Veličanstvo prestonoskega kralja Viljema iz leta 1914, na njejščino se na izbruh vojne.

Narodni odbor na Jesenicah na Gorenjskem.

Na Gorenjskem je postal tem povodom pozdravno brzobjavko na Nj. Veličanstvo kralja Petra I. in Nj. Veličanstvo prestonoskega kralja Viljema iz leta 1914, na njejščino se na izbruh vojne.

in Srbov v enoto državo pod dinastijo Karagiorgjevičev in trdno upa, da bo Vojaška kraljevska Visokoštola vporabila vse moči, da bodo združeni v Jugoslaviji vsi naši bratje od Soče do Vardaria. — Na Dunaju, 12. decembra 1918. — Jur Pero Bačić; phil. Alojzij Rēs; iur. Joso Kamušić.

— Jedna tudi pri zadnjih volitvah leta 1912.

S strankino glasilo je dnevnik »Samopopravka«. Poleg radikalne stranke so v skupščini najstevilnejši mladoradikalci ali samostalci. Ta stranka se je leta 1901 odcepila od staroradikalne. Voditelji te stranke so: Jaša Prodanočić, Ljuba Davidović, M. Dračković in Sveta Vulović. Ti stranki je pripadal tudi znani srbski književnik dr. Jovan Skerlić. Strankin organ je dnevnik »Ojdje«. Tretja stranka so naprednjaki. Voditelji te stranke sta bivši poslanici v Bukarešti Pavle Mirković in Avakumović. Glasilo te stranke je »Pravda«, ki je jela nedavno tega zopet izhajati v Belgradu. Četrta stranka so nacionalisti, ki so se razvili iz bivše liberalne stranke. Njihov organ je »Srpska zastava«. Voditelji te stranke je dr. Vojko Veljković. Srbski socialistični demokrati imajo v skupščini 3 poslance Kaclerovič, Lapčevića in dr. Topalovića. Duševni vodja te stranke Tučović je padel v vojni.

Rojstni dan Njeg. kralj. Vsi regenta Aleksandra.

V proslavo rojstnega dne Njego kraljevske Visokosti prestolonaslednika in regenta Aleksandra bo jutri, dne 18. decembra ob 10. dopoldne v stolnici slovenska služba božja, ki se je udeleži Narodna vlada z vsemi podrejenimi uradi in na katero je vabljeno vse narodno občinstvo, zlasti pa vse narodno društvo. Ob

krajne organizacije Ivan Pucelj, podpredsednikom dr. Fran Raznoki, tainikom Janko Stare, za blagajnčarico Anka Somrakova, za odbornike: Ivan Hočevar, Ivan Brodnik, Matja Jelenec, Ivan Rozman in Marija Zadnik. — Povsod vlaže veliko zanimanje za strankino organizacijo ter se bodo osnovale v najbližjem času krajne organizacije tudi po sosednih krajinah.

— Shodi JDS. na Dolenjskem. Dne 15. decembra ob 10. uri dopoldne se je vršil politični shod JDS. na Krškem. Govorila sta dr. Ilešić in dr. Dimnik. Isteča dne ob 3. uri popoldne je bil shod v Kostanjevici: tu so govorili o političnem položaju dr. Ilešić in g. Tauer, o gospodarskih stvareh pa g. Bučar. — V Št. Jerneju na Dolenjskem je bil shod dopoldne, govoril je g. Tauer. Z vseh teh shodov so se poslali pozdravi našega naroda prestolonasledniku Aleksandru v Belgrad.

— Shodi J. D. S. na Stajerskem. Jugoslovanska demokratska stranka priredila v nedeljo, dne 22. t. m. na Stajerskem tele shode: V Mariboru ob 10. dopoldne v Narodnem domu, govorila dr. Ivan Tavčar, poverjenik za prehrano in dr. Kekoslav Kukovec, poverjenik za finance. V Ptuju ob 9. dopoldne v Narodnem domu, govoril dr. Vladimir Ravnhar, poverjenik za pravosodje. V Ormožu bo shod ob pol 9. dopoldne, v Ljutomeru pa ob 9. Govorniki se naknadno obavijo. Pozivamo slovensko občinstvo, da se teh shodov v čim načinštvo številu udeleži.

— Shodi J. D. S. v Soštanju je vspelajšnj. Dvorana v Narodnem domu je bila dubkom polna zavednih Jugoslovanov vse Šalešk doline. Bil je to pravi manifestacijski shod, kakršne smo doživljali v letošnjem poletju širom naše domovine. Na sodu so prišli tudi prišasti drugih strank. Kot glavni govornik je nastopil poverjenik dr. Ravnhar, ki nam je v skoro dnevnih izvajanjih orisal zgodbino našega trpljenja ter našega osvobojenja in ujedinjenja. Govorniki so še gg. dr. Fran Majer, ki je tudi vodil shod, okraini sodnik Janko Sernek, Tajnik ter dr. Gvidon Sernek iz Celia. Vse se je izvršilo v načepšem soglasju in v velikem navdušenju. S prenevjanjem naših narodnih himen je bilo zaključeno lepo manifestačno zborovanje.

— Združene organizacije drž. načstevice na Slovenskem ozemlju so poslale po svojem predsedniku Maksu Lillegu regentu Aleksandru nastopno udanostno brzojavko. »Kraljevska Viskokost Aleksander Beograd. Združene organizacije državnih nastavljencev na Slovenskem ozemlju se klanjajo Naučništvu gospodarju. Bog živi Nieg Veličanstvo kralja Petra I. Bog živi Vaš kraljevsko Visokost! Makso Lilleg! Enako brzojavko je odnosil imenovan gospod tudi za »Društvo davčnih uradnikov na slovenskem ozemljku kot njegov predsednik.

— Srbski podporočnik — častni občan. Občinski odbor v Žireh je izvolil srbskega podporočnika Kosta Mešča za častnega občana v priznanje njegovih zaslug, ki si jih je pridobil za obrambo in zaščito Žirovsko občine proti tujemu navalu.

— Izpremembe v sodni službi. Odstavijo se: 1. v Celju: ravnateljijetnišnice Oskar Fritsch in kontrolorjetnišnice Alojzija Flaschka; 2. v Mariboru: višji deželnosodni svetnik Albert Kokol, dež. sodni svetnik Viljem Kronasser, Avgust Rostok, dr. Herman Lorber in dr. Anton Torgler, okraini sodniki dr. Arnold Mallay, dr. Bogomir Mathiaschich in dr. Viljem Traun, sodnik dr. Josip Pammer, avskulant dr. Friderik Gottscheber, pišarski ravnatelji Andrej Frančesch, višji pisarniški predstojnik Karl Scheibel, višji oficijal Ivan Schweiger, kandidat Ivan Erjavčet, oficijanti Rudolf Sebastianig, Josip Regula, Ivan Matschegg in Ivan Ultschnig, sodni sluga Josip Ganser in višji ravnatelji kaznilnice Alojzija Serda; 3. v Rogatcu: okraini sodnik in sodni predstojnik dr. Viktor Pavliček in okraini sodnik Karl Lobinger. Vsi navedeni razen dr. Pavličeka glede katerega se ukrepi pridružuje, se stavijo na razpolago predsedstvu višjega dež. sodišča v Gradišču, odnosno višjemu drž. pravdinstvu v Gradišču. — Imenovana sta zasečno: 1. v Mariboru: upravitelji kaznilnice Julij Fischer za vodjo kaznilnice; 2. v Rogatcu: okraini sodnik Rudolf Potočnik za vodjo okrainega sodišča. Dodeljeni, odnosno prevesti so zasečno: višji deželnosodni svetnik v pt. Anton Levec in Aleksander Ravnhar, oba v Gradišču, dež. sodni svetniki dr. Hinko Stepančič v Gorici, dr. Franc Peitler v Višnji gori in Jakob Antloga v Logatcu, dalje okraini sodnik v pt. Dinego Ziegler k sodišču v Mariboru; okraini sodnik Ivan Vrancič v Ilirske Bistrici in sodniki dr. Gašper Stošovič ter dr. Vladimir Orel, oba v Trstu, k dež. sodišču v Ljubljani; sodnik Kajetan Premerstein v Ljubljani k okrainemu sodišču v Logatcu in sodnik dr. Ivan Močnik v Litiji k okrainemu sodišču v Višnji gori s poverilom, da prevzame ostalo zasedno mesto s pridržkom, da se njihov vrstni red v VII. činovnem razredu določi pozneje. Odvetnik dr. Žiga Vodusek v Trstu je imenovan za okrainega sodnika brez določenega službenega mesta s pridržkom, da se njegov vrstni red v VIII. činovnem razredu določi pozneje. Juriju Krištofu, dež. sodnemu svetniku v Železnici Kapliji, se poslali naslov in značaj višjega dež. sodnega svetnika.

— Iz politične službe. Okraini komisar Matej Kakl v Velikovcu se imenuje vladni tainikom; svoj delokrog naj razširi po možnosti tudi na tiste dele političnega okraja Volšperka, ki se nahaja v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani. Vladna tainika dr. Miroslav Lukanc in dr. Ivan Veratačnik se imenujeta za okraina glavarja. — Vladni svetnik Janko Kremenšek je imenovan za /dvornega

svetnika. — Okrainemu glavarju Fraňu Župrek u se je poverilo vodstvo novoustanovljene začasne ekspoziture politične uprave v Borovljah. — Z vodstvom okrainega glavarstva v Ljutomeru je poverjen koncipist bivšega grškega namestništva dr. Peter Vapotič. — Okraini komisar bivšega tržaškega namestništva Davorin Weingert je prideljen začasno v službovane okrainemu glavarstvu v Brežicah. — Vodja okrainega glavarstva v Velikovcu, vladni svetnik Robert baron Benz-Albkron, in koncipist Herman baron L'Estocq sta od službe odstavljeni.

— Prazna mesta za ruderarstvene inženirje. V območju Narodne vlade SHS je praznih več mest ruderarstvenih inženirjev, tudi takih, ki imajo poleg montanističnih tudi juristične študije. Ruderarstveni inženirji slovenske narodnosti se vabijo v službo Jugoslavije. Priglase naj se pri poverjeništvu za javna dela in obrt Narodne vlade SHS v Ljubljani. Slovenski listi se prosijo za ponatis tega poziva.

— Služba dveh kandidatov pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani s prejeli XI. činovnega razreda je razpisana. Prosim je vlagati do 28. t. m.

— Izmed članov jugoslovenske finančne komisije, ki je bila na potu v Švico in Pariz, se je posrečilo priti v Švico samo dr. Lorkovič in dr.

Grudnja. Imenovana dva gospoda sta se iz Švice napotila v Pariz.

— Clana jugoslovenskega odbora v Zenevi, dr. Gmajnar in dr. Milivoj Jambršak se nahaja, že na poti v domovino. Dr. Gmajnar je Slovenec.

— Kipar Ivan Meštrovič je na povratku v domovino iz Pariza težko obolel v Zenevi. Moral je prekiniti svoje potovanje.

— Poverenik za javna dela in obrt ing. V. Reinec radi bolezni do preklica ne sprejema strank.

— Pisarna za zasedeno ozemlje se nahaja na Dunajske cesti št. 31, v bivalni prostorji Žitnega zavoda. Kdo odhaja na zasedeno ozemlje ali prihaja od tam, naj se oglasi v pisarni.

— Prijava častnikov. Vsi na Kranjskem stalno bivajoči neaktivni častniki, vojaški uradniki in praporščaki preišnje skupne vojske, domovarstva in črne vojske naj tako pismeno javijo »Voinemu dopolnilnemu povestilu v Ljubljani« sledje podatke: ime, čin, polk, leta nabora, ali prebiranja, rojstno leto, kraj in okraj, daleko pristojo občino in okraj, bivališče, svoj civilni poklic, letne dohodke, stanter število otrok. — Poveljstvo II. vojnega okrožja.

— Vojni invalidi bodo se vsi vnovič poklicani k nadpregledu (superarbitraciji), kjer se jim bo na novo priznala invalidna pokojina. Nadpregledena komisija bo v kratek čas z nadpregledi, ki se bodo vršili za vse na Kranjskem. Primorskiem v Istriji bivajoči vojaški invalidi prijavijo pri »Voinem dopolnilnemu povestilu v Ljubljani« sledje podatke: ime, čin, polk, leta nabora, ali prebiranja, rojstno leto, kraj in okraj, daleko pristojo občino in okraj, bivališče, svoj civilni poklic, letne dohodke, stanter število otrok. — Poveljstvo II. vojnega okrožja.

— Poziv visokošolcem. Visokošolci, ki nameravajo iti v januarju 1919 študirati v Zagreb, se ponovno pozivajo, da se zglose v svrhu statistike čim prej pri poverjeništvu za uk in bogostanje v Ljubljani, palata Narodne vlade na Bleiweisovi cesti, II. nadstr.

— Društvo za vojaške domove v Ljubljani ima knjižnico in okroglo 100.000 K denaria. Oboje prevzame Narodna vlada in osnuje v Ljubljani vojaški dom.

— Iz profesorskih krovov se nam poroča: Oddelek za uk in bogostanje je izbravil naslov I. drž. pimnazijske v Državno gimnazijo s slovenskim učnim jezikom v Ljubljani. Ta naslov ni le meter dolg, ampak je za našo mlado Jugoslavijo naravnost ponizvaden in sramoten. Državna gimnazija s slovenskim učnim jezikom! V čegavski glavi se je poročila ta spakaderanka!

— Kakor, da bi bilo potrebno poudari, da je v Ljubljani poleg nemške gimnazije tudi gimnazija s slov. učnim jezikom. To je poniranost, ki spominja, da gospodje, ki so da tali na naslov, še vedno tičijo v hlapčevsko — poniran loži nekdaj v Avstriji. Profesorstvo in občinstvo proti temu naslovu odločno protestira in zahteva, da se ta naslov prekliče. Ker se ne ve o nadaljnem obstoju nemške gimnazije, bi lahko za ta čas ostali starci naslov: če ne pa najnosi svoje nekdanje ime »Državna visoka gimnazija« ali pa naj se imenuje »Humanistica gimnazija« že sedaj. Ako bi se zdelo to višemšiški šolskemu svetu prenaglo, pa naj ostane dosegan naslov: I. državna gimnazija dočite, ko se bodo tipi gimnazija končno dočolile.

— Cankarjeve prirede v sredo 18. novembra 1918 Delavsko izobraževalno društvo »Svoboda« v veliki dvorani »Mestnega doma«. Uvodne besede govori Alojzija Stebeljeva. Recitacije iz Cankarjevih del: Oton Župančič in Fran Albrecht. Začetek točno ob 8. zvečer. Vstopnina: za nečlane sedeži 1 K. stošči 50 vin.

— Cankarjeve prirede v sredo 18. novembra 1918 Delavsko izobraževalno društvo »Svoboda« v veliki dvorani »Mestnega doma«. Uvodne besede govori Alojzija Stebeljeva. Recitacije iz Cankarjevih del: Oton Župančič in Fran Albrecht. Začetek točno ob 8. zvečer. Vstopnina: za nečlane sedeži 1 K. stošči 50 vin.

— Ves štabne osebe jugoslovenskega pokolenja pripada. Dokler se še niso odpustile, še vedno vojni mornarici in so podrejene novelistvu vojne mornarice v Zagrebu. Predvsem se pozivajo vsi aktivni zdravnički vojne mornarice, da se takoj javijo poverjeništvu za vojno mornarico v Zagrebu. To velja tudi za doličnike, ki se že nahajajo v službi področja Narodne vlade v Ljubljani. Poveljstvo vojne mornarice v Zagrebu.

— Vsi slovenski tehnički se pozivajo, da se udeleži sestanka, ki se vrši jutri 18. t. m. ob 1/2 ure zvečer v restavraciji »Narodnega doma«. Udeležba vseh je neobhodno potrebna.

— Uradničko vprašanje. Zelo lakose točke je včeraj sprejela Narodna vlada glede uradništva. Kot odgovor na sklep nemške avstrijske vlade 23. novembra se je sklenilo z ozirom na odpravljanje naših bivših nemških Avstriji živečih nameščencev vseh vrst, da se odvoste vsi nameščenci nemške narodnosti v območju Narodne vlade v Ljubljani. Izjemoma se domačina nemške narodnosti more le vsed sklene celokupne vlade zoper sprejeti vsed nekaj.

— Vpokojeni nčeliči in učitelje vodijo se v važni zadavek vzbujajo na razgovor, ki se vrši v četrtek, dne 19. decembra t. l. ob pol šestih zvečer v telovadnici II. m. dežele šole na Grabnu. Udeležite se zanesljivo. Kdo izostane, na tega se ne bo oziral.

— Upakovnemu odboru dnevnih zavetnic v Ljubljani se dovoli za nabavovo čevljev revnim šolskim otrokom znesek 29.545 K.

— Gojenke zaposlovalnih tečajev gorškega ženskega učiteljstva (II. in III. letnik 1917/18.) naj se do sobote zglose pri ravnateljstvu ljubljanskega učiteljstva, da dobe informacije o nadaljevanju študij. Pouč se prične po Božiču v posebnem tečaju. Tudi bivši gojeneci moškega učiteljstva dobe istotam informacije.

— Vsi jugoslovenski državljanji, ki se nahaja na Dunaju, naj se zglosi v uradnih prostorjih jugoslovenske konzuljarne agenture v L. okraju. Sejstalte 30. III. nadstr. telefon 6194. Uradne ure so od 9. do 12. in od 3. do 4. Dr. Peter Defranceschi, konzularni agent.

— Draginjske doklade za ljudskošolsko učiteljstvo. Vladna naredba o teh dokladih izide v kratek.

— Poziv! Za okupirane ozemlje potrebuemo točnih informacij glede sedanjih razmer; dalje glede vseh kulturnih društev, političnih in gospodar-

skih organizacij. Štatistika naj bo kolikor mogoče točna tudi glede analafabeta. Poslati je treba ljudsko štetje z leta 1910., oziroma treba nam je podatkov nainovejšega datumata. Za vsako občino zase bi bilo dobro, da bi imeli v tem smislu natančna pojasnila. Kdo more podati kako pojasnilo, naj se zglosi v pisarni Narodnega sveta oziroma v pisarni za okupirano ozemlje, kjer dobi potrebe informacije.

— V italijanskem vjetništvu v Venoni se nahaja glasovna obvestila, ki smo ga prejeli od tamkaj: stotnik Skarja Ivan iz Ljubljane, nadporočnik; Perm Mirko iz Trbovelj, Dušnik Lojze iz Postojne, Zagor Ivan iz Ljubljane, Češnik Mirkol iz Celia; poročniki: Sinkovec Miroslav iz Ljubljane, Obreza Ciril iz Zagorja ob Savi, Tušar Josip iz Zagorja ob Savi, Rohmann Bogomil iz Kostanjevice, Moder Anton iz Dolca, Ciperle Josip iz Ljubljane, Deprado Anton in Benečič Franc iz Železnikov in praporščaki: Rade Anton iz Celia, Potokar Ivo iz Ljubljane, Herkovič Danilo iz Trsta, Jerkič Lojze iz Gorice, Berce Alojz iz Dornberga.

— Iz Samare v Rusiji zadnji čas Gabršček Josip iz Tolminja, Sturm Jernej iz Ljubljane, Ocvirk Alojz iz St. Petra in Trnovic Fran iz Gorice.

— Božične počitnice na hrvaških šolah trajajo od 24. decembra 1918 do 12. januarja 1919.

— Slovenski rojaki v Krškem. — Mestni zastop v Mariborn je karor smo že poročali, razpuščen. Vladni komisari v Mariboru se imenujejo obolel 1 domačin za vratico. Pfeifer v Krškem.

— Izjemne naredbe v Zagrebu, ki so bile uvedene spričo znanij izgraden.

— Božične počitnice na hrvaških šolah trajajo od 24. decembra 1918 do 12. januarja 1919.

— Slovenski rojaki v Krškem. — Mestni zastop v Mariborn je karor smo že poročali, razpuščen. Vladni komisari v Mariboru se imenujejo obolel 1 domačin za vratico. Pfeifer v Krškem.

— Izjemne naredbe v Zagrebu, ki so bile uvedene spričo znanij izgraden.

— Božične počitnice na hrvaških šolah trajajo od 24. decembra 1918 do 12. januarja 1919.

— Slovenski rojaki v Krškem. — Mestni zastop v Mariborn je karor smo že poročali, razpuščen. Vladni komisari v Mariboru se imenujejo obolel 1 domačin za vratico. Pfeifer v Krškem.

— Izjemne naredbe v Zagrebu, ki so bile uvedene spričo znanij izgraden.

— Božične počitnice na hrvaških šolah trajajo od 24. decembra 1918 do 12. januarja 1919.

— Slovenski rojaki v Krškem. — Mestni zastop v Mariborn je karor smo že poročali, razpuščen. Vladni komisari v Marib

nia, sprejela razne rezolucije strokovne vsebine, nakar je zaključil predsednik zborovanje.

— Izredni občni zbor kranjskega želzelnega društva avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote ter za varstvo otrok in oskrbo mladine se vrši dne 28. decembra ob 6. popoldne v veliki dvorani mestnega nastavljata v Ljubljani. Ako sklicani občni zbor ne bi bil sklenjen, se vrši ob pol 7. drug občni zbor, ki je sklenjen brez ozira na število navzočih društvenikov.

»Društvo slovenskih notarskih kandidatov« v Ljubljani je imelo v nedeljo, dne 1. t. m. dobro obiskan občni zbor. Na zborovanju so bile sklenjene telesne rezolucije: 1. Na Koroškem so nezasedeni notarska mesta v Rožeku, Bočevljah in Dobri vasi ter eno mesto v Beljaku (po umreli notarju Očebulu). Teh mest notarska zbornica v Celovcu ni hotela razpisati, ker ni imela na razpolago usposobljenih nemških posilstev. Vsa ta notarska mesta upravlja sedaj nemški notarski substituti; dotični sodni okraji izvzvili. Beljak se že nahaja v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani. Gospod poverenik za pravosodje v Ljubljani se zaprosi, da nemudoma odredi razpis teh izpraznjih notarskih mest na kratek termin in jih odda slovenskim posilcem. 2. V vseh državnih in javnih, torej tudi v notarskih uradih v območju Narodne vlade SHS, v Ljubljani je uradni jezik slovenski. Večina na tem ozemlju nastavljenih nemških notarjev ni zmožna uradovati v slovenskem jeziku; kvalifikacijo za slovensko uradovanje im je dala prešinska avstrijska vlada, ki ni zahtevala od nih legalnega izkazila o ponolnem znanju slovensčine. Zahajevamo, da »Narodna vlada SHS« v Ljubljani odstavi nemudoma, kakor je odstavila nemške sodnike, tudi vse nemške notarie na svojem območju, pred vsem pa takoi one, koje je bivša avstrijska vlada brez zadostnih izkazil iz političnih ozirov kvalificirala usposobljenim za uradovanje v slovenskem jeziku. 3. Vsi slovenski notarji se pozivajo, da se pridružijo tem rezolucijam — da naše zahteve podpirajo in v tem smislu delujejo. 4. Slovenski notarji se pozivajo, da takoi pričnejo s pripravljalnim delom za načrt slovenskega notarskega reda in da k določenim posvetovanjem pritegnejo najmanj dva zastopnika. »Društvo slovenskih notarskih kandidatov« v Ljubljani. 5. Vsi slovenski notarski kandidati, ki še niso člani »Društva slovenskih notarskih kandidatov« v Ljubljani, se pozivajo, da takoi prijavijo društvu svoj pristop, vsak član na najedno informira društvo o vseh važnih stanovskih zadevah, da bo isto zamoglo uspešnejše v javnosti nastopati. Društvo si je izvolilo ta-le odbor: Fran Presecnik, notarski kandidat, Ljubljana, predsednik; Dr. Ivan Grašič, notarski kandidat, Ljubljana, podpredsednik; Janko Svetič, notarski kandidat, Ljubljana, tainik; Dr. Fran Prisljan, notarski kandidat, Ljubljana, blagajnik.

— Iz zeleničarskih krogov. V nedeljo, dne 1. t. m. se je vršil v Ljubljani, v gostilni »Pri novem svetu« shod slovenskih prožnih, brzočasnih, centralno ogibnih, mostnih, signalnih in poslopnih mojstrov državne in južne zelenicne z namenom, da se ta okrajna skupina razpusti, kar se je tudi zgodo. Da, ne bi ostali zgorni imenovani brez zastopstva, se je izvolil osnovni odbor s predsednikom prožnim mostrom Gašperjem Pezdriem. Zborovalci so prišli do zaključka, da bode treba v Jugoslaviji starci avstrijskih birokratičnih sistem popolnoma iztrebiti, zato-ri se mora zeleničarska služba tako pre-urediti, da bode sedanjim razmeram prilagodena. Osnovni odbor je pre-vezel nalogo, v sporazumu z vsemi tovariši izdelati tozadne predloge, kateri se bodo potem na merodajnem mestu predložili. Namerava se tudi v stiku stotip s hrvatskimi in srbskimi tovariši, zato se vsi tovariši na jugoslovenskem ozemlju naprošajo, da tozadno svoje naslove poštejo na Gašper Pezdrija, prožnega moistra južne zelenicne v Ljubljani. Cesta na južno zelenico štev. 3. — Prva odborova se je boda vršila 22. t. m. ob 2. uri popoldne v pisarni tovariša Pezdrija v Ljubljani. Prihodnji shod boda 29. t. m. ob 3. uri popoldne pri »Novem svetu«.

— Društvo zasebnih uradnikov in uradnic v Ljubljani pozivajo one člane, ki so čevlj naročili in jih še niso odvzeli, da jih pridroe takoj iskat, sicer zapade vplačani znesek v korist društva. Oni člani, ki čevlj niso naročili in jih že dobiti, nai se zglaže v društveni pisarni. Kdor in teku treh dni ne pride po čevlj, iih kasneje ne dobi. Izvenljubljanskim članom pa se sporoča, da so zanje čevlj reservirani. Po pošti iih radi nevarnosti izgube in pa vsled zaprtca prometa ni mogoče posiliti.

— Društvo slovenskih kmetijskih učiteljev je svoje zborovanje zaradi narodnega praznika 14. t. m. preložilo. Zborovanje se vrši v soboto, dne 21. t. m. ob 3. popoldne v sobani Slovenske kmetijske družbe v Ljubljani.

— Občni zbor ljubljanskega šahovskega kluba bo danes v torek ob pol 9. zvečer v restavraciji hotela »Slon«. Vsi večni člani in prijatelji šaha nai se sognemo oglasijo. — Tainik.

Narodno gledalište.

»Pogumni Tonček«. Pravljica v petih delanjih s petjem in plesom. Špital Jakob Špicar. — Kar prihaia pravljicu na oder, so do malega dramatiziranje; Špicarjev »Pogumni Tonček« pa je samostojno dramatično delo in s tega stališča vredno nekoliko večje pozornosti. Fabula je preprosta: Pogumni Tonček, sin nabožne vdove, gre k Zeleni vodi po metličie. Ker ga vite in beli kralj spoznajo za dobro dete, mu natragano metličie izpremene v suho zlato. Ko to zvede hudočni vaški otroci, gredo tudi k zeleni vodi, a tu jih doleti kazen, da enega povodni mož potegne v tolmin, druge pa zeleni mož zapre v vtolino. Dobrosrčni Tonček iih otme in potem se skesan v poboljšani vrnejo v vas. — Snov bi zadodčala na berilce v ljubkošolski čitanki, nikar pa za petdejansko igro. Pisalniti jo je moral torej čez mero razbliniti in oživiti

z raznimi (tudi nepotrebnimi) figurami; zlasti je dodelil veliko vlogo beraču Jernaču, ki je na vso med moder mož in zato re na desno in na levo sipe lepe nauke in opomin. Poglavitna hiba Špicarjevega dela se nam vidi ta, da ni zadel pravljičnega tonu: baina baba namreč se dolgo ne pomenuje pravljične poezije. Druga hiba je, da se ve že takoi po drugem deljanju, kai se zgodi pozneje, razen tega seveda, da pridejo še končno tri smešne figure: starejšina, kraljev odpolane in učenjak, ki Tončku po zlato, ki ga krali devete dežele potrebue za svojo poroko. Naposled se morale sentence vsljivejo vse preveč — igra bi morala govoriti same zase. Sicer pa je treba reči, da je spravil pisatelj še dosti življenja na oder, takoi n. pr. tam, kier se pripode hudočni otroci, nadalje da se ponekod izkazal za dobrega verzifikatorja. Če bi se tu in tam vilo pravljične druge, drugo izpuštne različne dolgovzne banalnosti, bi utegnil »Pogumni Tonček« še dostikrat prav dobro pozabavil mladino. Odraslih ne, zakaj tem po vsei osnovi nikar ni namenjen; za odrasle ljudi so pravljične drame povsem drugačne kova! Zato pa tudi ne vemo, zakaj se te igra unrizorila v nedeljo zvečer in ne popoldne! — Naslovno vlogo je pogodil mladi Bergant presečljivo dobro, tako da je popolnoma opravil značilno svojstvo svojega junaka bodisi po izgrani, bodisi po dicerii. Bil je fantič, ki je bil zalet iz realnega življenja, pa je obenem srečno predstavil mladička, kakršni v baikah časih zaidejo v pravljični svet. Drugih večnih vlog v igri ni razen že imenovanega berača Jernača, ki ga je gospod Bratina očital s prijetno umerjenostjo, in matere vdove, ki jo je izrala gospa Bunkočka vova, ne da bi bila mogla kai drugega ustvariti iz nje nego to, kar je: sablonsko figuro tezice in skrbec stare ženice. Posebnih večnih režijskih napak ni bilo, tako da so se prizori vrstili gladko in v ensemblu zadost živo. V drugem deljanju je rezija poskrbala za nekaj, kar je bilo namentevno odzraslim gledalecem: za baletne točke, v katerih sta poleg plesnega moistra gospoda Vlčka nastopali gospodčini Klementova in Bežkova. Ti plesi so bili skrbno naštudirani in so se odlikovali z gibečno eleganco, tako da je občinstvo plesno trojico nadgradilo s posebno povhalo. Vile so plesale svoje kolo precer spretino in umetno. Scenerija pri Zeleni vodi na ni imenova nič bajnega na sebi: tiste obrabljene kulise smo videli že stokrat in stokrat in tisti masivni rožni grm, pred katerim je deklamirala beli kralj, ki služil že najazrnovrstnejšim namenom. — n —

Iz gledališča pisarne: Danes zvečer ob pol 8. prvič v sezoni izvirna Ivan Cankarjeva drama v treh deljanjih »Krali na Betainovič« za »A« abonnement. V glavnih vlogi Jožef Kantorja gostuje Ignacij Borštnik. — V sredo zvečer ob pol 8. opera »Prodana nevesta« za »B« abonnement. — V četrtek zvečer ob pol 8. Ivan Cankarjeva drama »Krali na Betainovič« za »B« abonnement. — Pripravljena se Planquetteva komična opera »Corneviški zvonovi«.

Prosjeta.

Slavica grškega vseučilišča v Ljubljano. Z vsebino članka, ki ga je pridobičen, tovariš dr. Strmsek pod gornjim oznakom podobnem naslovom v »Slov. Narodnemu številke nimam pri rokah, zato ta negotovost), se v bistvu strinjam, da se namreč naj pri končnem obračunu s staro Avstrijo zahtevajo za nas tudi slavica grškega vseučilišča ali vsaj ves aparat tamonjšega Slovenskega seminarja. Ali ker je knjižnična seminarja tak, da je namenjena slavistu — jugoslovani, predvsem slovenistu in to tudi v dobi pred nosečenjem absolutorijem, je moje skromno mnenje, da bi bilo bolje zahteo spremeni v tolliko, da knjige ne reklamirajo za Ljubljano nego za zagrebško vseučilišče. (Vprašanje vseučilišča v Ljubljani je sploh stvar za sebe.) Istočasno moramo seveda reklamirati za zagrebško vseučilišče tudi svoje spôstovane učenjake — sloveniste, g. prof. Nachtigall in g. docenta Ramovša. — Kováčič, Maribor.

Jugoslavenska himna slobode »Slovenac, Srbin in Hrvat«. Popularna ova himna pjevala se prvi put godine 1891. u Ljubljani kao »Slovenac in Hrvat« na prvom sestanku hrvatskih in slovenških abiturientov. Kako je ona vremeno izražavala težnje in ideale Jugoslovana, doskora je postala prava narodna pjesma. Na Njegošove pravoslavni v Zagrebu god. 1914. srpsko pjevačko društvo objevalo ju je s upotpunjanim refrenom »Slovenac, Srbin, Hrvat«, koji bijaše odštevljeno prihvačen, ter se od toga vremena opčenito pjevala s njime, snažno utraruči putove narodnemu jedinstvu. Na skladateljev pobud proveo je pjesnik Dragomir Bošnarić v njej neke preinake, ki so još bolje tumače naše osjećaje v veliko doba narodnoga oslobojenja. U novoj redakciji »Slovenac, Srbin in Hrvat« s priznanjem je isti odobrilo Narodno Vijeće SHS 4. studenoga 1918, br. 23. Prs. sr. te je sada tiskom izšla v trostrukoj udežbi: za glasovar, za muški zbor in za mleščiv zbor. Pretplate (5 kruna) prima skladatelji F. S. Vilhar in Zagreb, Gundulićeva ulica 55.

Predavanje polkovnika Milana Pribičevića. V soboto zvečer je imel v dvorani srbškega Sokola v Zagrebu predavanje polkovnik Milan Pribičević o nalogah jugoslovanske žene. Predavatelj je govoril o žrtvah in junačtvih jugoslovanskih žen v tej vojni. Naglašal je, da so naše žene v tej vojni morale opravljati najtežje dela, da so vzgojevale svojo deco, kot sestre skrbele za svoje brate, a da so poleg tega še gmotno podpirajo moža, ki se je nahajal na bojišču. Zlasti žene v Srbiji so se pokazale kot prave junakinje ter doprinose največje žrtve v času, ko so bile popolnoma prepričene same sebi. V dobi narodne katastrofe, ki je bila daleko večja od kosovske, je srbska žena rešila situacijo. Nji se je posrečilo, da je popolnoma nadomestila možega. Ves narodni in gospodarski red v Srbiji je pal na srbsko ženo. Nato je predavatelj razpravljal o potrebi, da se žena kar najbolje izobrazi ter kazal v tem oziru kot vzor na ameriško ženstvo. Svoje predavanje je zaključil tako — le: Ali morejo jugoslovanske žene vršiti svojo dolžnost tako, kakor Amerikanke? S časom bo to mogoče, kadar Amerikanke. Pisalniti jo je moral torej čez mero razbliniti in oživiti

čaka, da ublaže bedo ranjenih in bolnih vojakov in bedo siromašne dece. Beda je povsod velika, zlasti v Srbiji. Samo v Belgradu je 10.000 otrok brez roditeljev. Začača, da spicarjevega dela se nam vidi ta, da ni zadel pravljičnega tonu: baina baba namreč se dolgo ne pomenuje pravljične poezije. Druga hiba je, da se ve že takoi po drugem deljanju, kai se zgodi pozneje, razen tega seveda, da pridejo še končno tri smešne figure: starejšina, kraljev odpolane in učenjak, ki ga vzbudila.

Najnovejša poročila.

Vladika dr. Jeglič — regentu Aleksandru.

Belgrad, 17. decembra. Ljubljanski vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič je poslal povodom narodnega praznika regentu prestolonasledniku Aleksandru v svojem imenu in v imenu dahoščine in vsega katoliškega slovenskega naroda, proslavljajoč narodno ujedinjenje, brzojavko, v kateri pravi: Vašemu kralju Visočanstvu in vrhovni vladni izražam častva popolne udanosti in izkrenega spoštovanja v veseli nadu, da se bo naša mlada Jugoslavija s pomočjo Najvišjega brzo uređila, ugodno razvila in bujno vzvzetila.

★

Angleška oficirska komisija v Pragi.

Praga, 17. decembra. V nedeljo je prispeval semkaj angleška častniška komisija, ki je bila od začetka prideljena češki legiji, ki se je na zapadni fronti borila proti Nemcem.

Tožba proti Karlmu Habsburškemu.

Praga, 17. decembra. »Narodni List« javlja: Pri deželnem sodišču v Pragi je vložil zdravnik dr. Srobar tožbo proti bivšemu cesarju Karlu radi plačila zdravniškega honorarja v znesku 2000 kron, ki jih zahteva za zdravljenje bivšega cesarja in njeve rodbine. Kompetenca pravščega sodišča se utemeljuje s tem, da ima Karl Habsburški velika posevanja na Ceškem.

Češka.

Praga, 17. decembra. Češke čete so zavzele Hreb. V mestu je vse mirno.

Bosanska vlada za češke in poljske uradnike.

Sarajevo, 17. decembra. Narodna vlada za Bosno in Hercegovino se je obrnila na vladno češko-slovaške republike in na poljsko vladno s prošnjo, da bi dovolili uradnikom češke in poljske narodnosti, ki hočejo izstopiti iz bosenskih služb v službo svojih narodnih vlad, da ostanejo v bosenski službi, dokler jih tu potrebujejo.

Prehrana za Bosno.

Sarajevo, 17. decembra. Te dni prispe v Dalmacijo tisoč vagonov živil, ki se imajo po naredbi entente razdeliti med bedno prebivalstvo v Bosni in Dalmaciji. Narodna vlada je imenovala za Gradiško, Metkovič, Zelenikovo in Split posebne uradnike, ki bodo organizirali izkrcanje živil. — Iz Belgrade se pošlje v Bosno tisoč vagonov živil. Za jugoslovanske zemlje določena količina petrolija je že na potu iz Amerike.

Podpora kulturnim društvom.

Sarajevo, 17. decembra. Bosanska Narodna vlada je sklenila nakazati kulturnim društvom enkratno subvencijo v znesku 1 milijon kron.

Bosna za siromašno deco v Srbiji.

Sarajevo, 17. decembra. Narodna vlada za Bosno in Hercegovino je načala za siromašno deco in bedno prebivalstvo v Srbiji blago, v vrednosti pol milijona kron in sicer dve tretini tega v oblekah in eno tretjino v perlu.

Paderevski v Wilsonovem spremstvu.

Bern, 17. decembra. Znani poljski glasbenik Paderevski, ki je za časa vojne stal na čelu poljskem odboru v Ameriki za osvoboditev Poljske, se je vrnil v Evropo in spremil ameriškega predsednika Wilsona na njegovem potovanju v Evropo.

Angleške trupe v Koloniji.

Kolonija, 17. decembra. Angleške čete so zavzele mesto. »Kölnische Zeitg.« izbaja z označbo: »Z dovoljenjem angleške cenzure.«

Revolucija v Portugaliji.

Zembla, 17. decembra. Ljonski »Progres« javlja, da je množica morilca portugalskega predsednika na mestu ubila.

Knjigovnosť.

Slovensko - nemški slovar. I. del. Predelal dr. Josip Tominc. V Ljubljani 1918. Natisnila Ign. pl. Kleinmayer & Bamberg. Cena vezanemu izvodi 6 K 60 vin. — Ker so pošli malodane vsi slovensko-nemški in nemško -

službeno blago, mrlječe in krste, ter v sako blago, ki je opremljeno z izvoznim dovoljenjem nemškega državnega urada za voino in prehodno gospodarstvo. (Staatsamt für Kriegs- und Übergangswirtschaft.)

Sestanek kmetijskih podružnic. Načelniki teh podružnic na Spodnjem Štajerskem so imeli dne 30. novembra t. l. v Mariboru pod predsedstvom odbornika Kmetijske družbe Lovra Petovarja sestanek, na katerem je bilo sklenjeno: 1. Vse kmetijske podružnice na Spodnjem Štajerskem imajo dne 1. januarja 1918 prijeti svoj pristop k slovenski kmetijski družbi v Ljubljani ter prenehajo s tem dnevom biti člani kmetijske družbe Štajerske. 2. Imenik članov morajo podružnice najpozneje do 5. januarja 1919 poslati Slovenski kmetijski družbi v Ljubljani, karor tudi obenem udinjo za vsakega člana po 6 K. 3. Podružnice naj sklicejo nemudoma zborne, pobjerejo udinjo za vsakega člana 10 K letno, tako da se vpošte 6 K osrednji družbi in ostalim.

Dečka za vsa dela sprejme trgovina Fr. Kham, Miklošičeva cesta št. 34.

Lepo mlado brejo kralj proda Ivan Starin, Glince Štev. 30. pri Ljubljani.

Gozdar isče službo. Nastop s 1. jan. ali pozneje. — Ponudbe nad Gozdar 48/7686 na upr. »Slov. Nar.«

Puščan se proda (okrog 120 m²) A. Kastrevc, Rožna dolina 136 p. Vič pri Ljubljani. 7612

Nekaj kuhinjske posode masivne, sive, se proda Istotam se proda par kg ruskega čaja. Kje, pove upr. »Slov. Nar.« 7636

Stedilnik majhen železen, kupim. Naslov A. Tavčar, nadpol. Star, Ljubljana 6. 7640

Kuharica zanesljiva, dobi stalno samostojno službo v boljši hiši Kje, pove upr. »Slov. Nar.« 7654

Dva konja se kupita, ne nad osem let starja, 16 pesti visoka, potrebna za kočijo in težko vprego. Ponudbe na poštni predal št. 54. 7618

2 vagona sušenih hrčakov, 1 wagon sušenih jabuk, 3 vagona sušenih šljiv prodaje t. t. Oskar Fröhlich, Karlovac. 7691

Pšenica se zamenja za sladkor ali proda otroški vočetek. — Kje, pove upr. »Slov. Nar.« 7633

Gospodinčna isče hrano in stanovanje. Ponudbe z navedeno cene pod Hrasa 120/7682 na upravništvo »Slov. Nar.« 7682

Tibega družabnika isče za trgovsko podjetje. Ponudbe pod Družabnik 7899 na upr. »Slov. Nar.« 7653

Kompletna oprava za spalnico in jedilnico z medeno (mesingasto) posteljo ter različno drugo pohištvo naprodaj, Dunajska cesta 31. II. podst. na levo. 7639

Stanovanje, s 5-6 sobami, nemeblirano, naobrazbo in dobrimi referencami razpisuje podpisano načelstvo Posojilicev v Žemberku, reg. z. n. z. Pogoji zelo ugodni. Vstop načrti najprej, vsekakor pa do 1. februarja. 7661

Mesto tajnika s temeljito strokovno naobrazbo in dobrimi referencami razpisuje podpisano načelstvo Posojilicev v Žemberku, reg. z. n. z. Pogoji zelo ugodni. Vstop načrti najprej, vsekakor pa do 1. februarja. 7661

Tvornica žeste i špirituza traži odmah prvorazrednoga putnika s valjanom stručnom spremom za cijelu Slovensko. Ponudbe s navodom prakse, reference i svjedočbe na zavod za egzaminiranje J. Blokner, Zagreb L-78 pod „Putniku“. 7658

Inteligentna gospodinja, veča samostojna, stojnega gospodinstva, kuhanja in spleha vseh domaćih del, želi primerne službe pri kakem samostojnem gospodu če tudi na deželi. Pisemne ponudbe pod „Samostojna gospodinja“ 7635 na upravništvo »Slov. Nar.«

Siv površnik s ključem v Žepu, z vtičnim monogramom in črno podlogo ter rjav klobuk je bil zamenjan v soboto v Uniju. Dotični gospod se prosi, da naznani svoj naslov na upr. »Slov. Nar.« pod „Površnik 63/7649“ nakar dobi svojo sukunjo in klobuk nazaj. 7647

Učenec trgovske obrti, poštenih staršev, močan, zdrav, vsled vojaške službe primorjan prekiniti učenje želi vstopiti za 1 leto event. za več v svrhu nadaljevanja uka v večjo trgovino z mešanim blagom proti polni oskrbi, najraje v mesto. Dosedanja učna doba 2 leti in 4 mesece. — Ponudbe pod: „Trgovski učenec“, poštne številke, Rimsko toplice, Štajersko. 7648

ne 4 K podružnici za niene stroške, to je korespondenca ponavljalo raznega orodja itd. Kakor hitro nastanejo spet normalne razmere, se pa lahko udina spet zniža. Vsak član dobi družino glasilo »Kmetovalec« izvrsten gospodarski list. Dobava raznih semeni, gnojil, galice in nekaterih drugih gospodarskih potreboščin ima izključno Slovenska kmetijska družba in so tudi dobav deležni že člani družbe. Slovenija za sedaj ne bude imela posebne konjereke družbe in oskrbuje torej tudi vse konjerke tikajče, zadave konjereke družbe tako, da odnade članarinu »Konjereke družbe« in seveda tudi ne glasilo »Konjerec«. Naša častna dolžnost pa tudi je, da sedaj ko smo dosegli svoj cilj in bomo organizirani v naši Slovenski kmetijski družbi, da se število članstva posameznih podružnic zdatno zviša. Treba pa tudi ide, da se baš sedaj strnemo v mogočno strokovno organizacijo kmetovalcev, da bomo lažje zazelici rane zadobliene vsled grozne svetovne vojske.

Praze zabilje od sladkorja predv. tvrdka Kham, Miklošičeva cesta št. 34. 761

Več hiš je pravljati v Ljubljani Pojasnila daje pisarna dr. Iv. Tavčar, dopoldne med 8 in 11 uro. Sodna učna št. 2. 7664

Več krajših posnetnikov za v Ljubljano ali v Kranj, sprejme takoj K. Pušnik, Sedna učna št. 3. 7632

Brivski vajenec se sprejme takej na Gorjancu, v hiši Naslov pove upr. »Slov. Nar.« 7690

Pohištvo novo se radi pomanjkanja prostora takoj ceno proda. Vpraša naj se jutri Ambrožev trg št. 71. pisarna. 7692

Zastopnika za Ljubljano in okolico isče tvrdka D' Elia in Holjevič tvornica Žganja piščač v Ljubljavi v Zagrebu. 7665

400 kosov raznega srebrnega jedilnega orodja je po nizki ceni na prodaj. Poizve se pri zlatarju g. Zupancu Wolfova ul. št. 6. 7134

16 letni deček isče mesta v Špitalskem trgu v Ljubljani, ali z mešanim blagom. Užil se je že dve leti in pol. Ceni ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod »Posten/7684«.

Velik kompleks hiš posebno pripravljen za večje industrijsko podjetje, eno minuto oddaljen od glavnega trga, se proda. Kje, pove upr. »Slov. Nar.« 7651

Kupi ře dobro obrajen fotografski aparat, oblika 10×15 cm, z dobro optiko. Blagoznotne ponudbe z natančno navedeno aparatom in cene pod »Analat 7616« na upr. »Slov. Nar.« 7616

Med črenjenjem par brez otrok isče se proda kuhinje, po močnosti z učnejšimi mesta (M. ront, cesta ali kje tam v okolici). Naslov v upravništvo »Slovenskega Naroda« pod Šifro »Aescul«. 7689

Voz hukovih dry se radi selitve proda. Damski čevili št. 38 in 40, 2 kg prisnega počesa in nekaj zimskega perila. Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 7637

Par dobrih pomočnikov za usnjarsko stroko za izdelovanje (Zurichtung) in za mokra dela (Werkstatt), proti dobremu plačilu in hrani. Ponudbe naj se pošljajo na upr. »Slov. Nar.« 7661

Žanitna ponudba! Mlad gospod s trgovino in gospodarsko naobrazbo in neomajevano preteklostjo se želi priženiti na poslovstvo ali trgovino. Le resne ponudbe z sliko ki se takoj vrne, naj se pošljajo pod Šifro »A. K. 27/7684« na upr. »Slov. Nar.« Tainost za jamčena.

10 kg sladkorja in 100 kron damonemu, ki preskrbi novoporočencem za takoj ali poznaje mebljano stanovanje obstoječe iz 2 ali ene sobe, kuhinje in dvartnike v mirnem delu mesta Kdo, pove upr. »Slov. Nar.« 7687

Pristen dober jabolčnik po 2 K liter. Lahka kodiča (Stützenphanton) dva ozlr. Stirisezen, za enega ali dva konja, s snemljivim kozlom, streha iz najboljšega usnja, graške tovarne Kelller, z najfinješimi osmi (Ke lingsachsen) ceno 380 K. Nadalje lahek koleselj s snemljivim kozlom in prostimi osmi, cena 1800 K. 7647

Izjava! Podpisana preklicujem vse žaljive besede, s katerimi sem vprito občinstva dne 8 dec. 1918 na postaji v Zagorju ob Savi žalila g. Ivano Čeč. Brez premisleka sem poslušala zlobne jezikje in v zmednosti ter nervoznosti, zaradi katere sem že znana v Zagorju, izrekla omenjene žaljive besede. Izjavljam, da nimam povoda govoriti nikake žalitve in se g. Ivani Čeč zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. M. Bitter

ne 4 K podružnici za niene stroške, to je korespondenca ponavljalo raznega orodja itd. Kakor hitro nastanejo spet normalne razmere, se pa lahko udina spet zniža. Vsak član dobi družino glasilo »Kmetovalec« izvrsten gospodarski list. Dobava raznih semeni, gnojil, galice in nekaterih drugih gospodarskih potreboščin ima izključno Slovenska kmetijska družba in so tudi dobav deležni že člani družbe. Slovenija za sedaj ne bude imela posebne konjereke družbe in oskrbuje torej tudi vse konjerke tikajče, zadave konjereke družbe tako, da odnade članarinu »Konjerec«. Naša častna dolžnost pa tudi je, da sedaj ko smo dosegli svoj cilj in bomo organizirani v naši Slovenski kmetijski družbi, da se število članstva posameznih podružnic zdatno zviša. Treba pa tudi ide, da se baš sedaj strnemo v mogočno strokovno organizacijo kmetovalcev, da bomo lažje zazelici rane zadobliene vsled grozne svetovne vojske.

Darila.

Mesto venca na krsto Evgena Stareta sta darovala za slovenske oslepole vojake Rajko in Marija Pečnik iz Krškega 20 K.

Za oslepole vojake je postal g. Reboli, trgovec na Krki, komisija za vodstvo in likvidacijo deželne uprave 15 K.

Za Cankarjev spomenik je izročil g. Ottonu Župančiču odvetniku gosp. dr. I. C. Oblak v Ljubljani 1000 (tisoč) krov.

Za Jugoslovansko srce je podarila v počasničenje spomina pokojnega dr. Fr. Žužka v Ljubljani 50 krov v počasničenje spomina umrelga svojega odbornika Josipa Jamnika, župana na Pijavi goricu.

Za oslepole vojake je prejela komisija za vodstvo in likvidacijo deželne uprave od glavnega odbora za obdelovanje Barja v Ljubljani 50 krov v počasničenje spomina umrelga svojega odbornika Josipa Jamnika, župana na Pijavi goricu.

Za naše slepe vojake je prejela komisija za vodstvo in likvidacijo deželne uprave v Ljubljani od dnevnega urada Ljubljana-okolica zbirko 154 K 95 v. — K fondu za slovenske oslepole vojake je darovala Konsulinska tovarna kavinih primes v Ljubljani 50 krov.

Za naše slepe vojake v L. jugoslovenski bolnici je nabrala družba neimenovanih v nedeljo, dne 8. t. m. v Unionski kleti 102 krov. Vsota se je izročila sestri Klari osebno. Zeleti bi bilo, da se občinstvo malo bolj zanimala za te naše največje trpljine! Slovenci in Slovenke! Sočustvujte z našimi ne-srečnimi bratimi!

Fond za reostale po padlih bratih tel. društva »Soko« v Ljubljani je podaril zavedni Čeh Bohumil Šlachta iz Beljaka 50 krov. Jugoslovani, posnemate češkega brata in pošljajte prispevke na imenovanje društva.

Za oslepole vojake je prejela komisija za vodstvo in likvidacijo deželne uprave od glavnega odbora za obdelovanje Barja v Ljubljani 50 krov v počasničenje spomina umrelga svojega odbornika Josipa Jamnika, župana na Pijavi goricu.

Za Narodni sklad so darovali mesto

vence na krsto zamrle gospode Ignacije Mahorčič, davčnega upravitelja v pok.

in sicer po 10 K: Fran Žalič, finančni svetnik v pok. v vodstvu nadzorništva deželnih na-

klad, Rajko Mlejnč, nadzornik deželnih na-

klad, Anton Kožar, davkar v pok. Fran

Lunder, davčni upravitelj; po 8 K: Ivan

Knez, davkar v pok. Franc Uršič, davčni nad-

upravitelj; oficijantinja Cikla Orček 6 K;

po 4 K: Feliks Nitsch, davčni nadupravitelj

v pok. in oficijantinja Hilda Grebenec.

Za oslepole vojake je postal komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave gosp. Avgust Jenko, pek v Ljubljani. Darilo 20 K. — Za isti namen je prejela komisija za vodstvo in likvidacijo deželne uprave od šolskega vodstva v Cerkljah pri Kostanjevici dar 10 K 12 vin. kot zbirko ta-mošnje šolske mladine;

Za Narodni sklad so darovali mesto

vence na krsto zamrle gospode Ignacije

Mahorčič, davčnega upravitelja v pok.

in sicer po 10 K: Fran Žalič, finančni svetnik

v pok. v vodstvu nadzorništva deželnih na-

klad, Rajko Mlejnč, nadzornik deželnih na-

klad, Anton Kožar, davkar v pok. Fran

Lunder, davčni upravitelj; po 8 K: Ivan

Knez, davkar v pok. Franc Uršič, davčni nad-

upravitelj; oficijantinja Cikla Orček 6 K;

po 4 K: Feliks Nitsch, davčni nadupravitelj

v pok. in oficijantinja

PRISTNO VOLNENE OBLEKE

dobavlja po meri v
najkrajšem času**Josip Rojina**

Fr. Jožeta C. 3.

Vet dobitih šivilij sprejme takoj K. Pučnik, Šodna u. 3. 7570.

Sivalni stroj dobro ohranjen, se kupi. Ponudbe na Konrad Habjan, Vič pri Ljubljani. 7600.

Dve fini damski obleki skoraj novi, predam. Kdo pove uprav. Slov. Naroda*. 7057.

Ako rabiti pohištvo, oglaši se v zalogi Terezije cesti št. 13, (Kolizej). 6991.

Mikroskop z najmanj 700kratno povečavo, kupim. Ponudbe na živinozdravnik Sadnikar, Kamnik. 7586.

Lovske puške kal. 16 in kal. 12 so naprodaj pri F. K. Kaiser, puškar Šelenburgova ulica št. 6. 7401.

Visaki usnjati čevljii se ceno prodajo. Slovenški trg, II. nadstr. 7623.

Vila na Blebu ob glavnih cestih poleg vile Rikli se proda za 50.000 krov z opravo. Dopisi na uprav. Slov. Nar. pod "Mon Repas/7519".

Za krojate! Krojni vzorci za moška oblačila v naravnih velikosti se dobijo pri A. Kunc, Ljubljana, Gospoška ulica 7, I. nadstr. 7322.

Traverze (tračnice) razpošilja tvrdka Traverze Vinko Vabič, Zalec pri Celju. — Ugodne cene. — Zahtevajte ponudbe. 7607.

Prodaja se trinadstropna hiša, moderna stavba v sredini mesta. — Hiša je prostota 10 let davka. Pojasnila daj: Fran Goldman, Krizevniška ulica 9 II. 7578.

Moderni žaket, še ne mnogo nošen, event. kompl. garnitura (moška črna obleka) se kupi. Naslov v upr. »Slov. Naroda«. 7696.

3 moške suhije, popolnoma nove in salonska nova obleka se ceno prodajo. Poizve se pri hišni Kolizejski ul. 12., vila Roza podprtih. 7698.

Za avstrijske lire, drž. italijanske lire, romunske leve (nemški), drž. romunski levi, avstrijsko vojno posojilo, posreduje takošnji nakup zavarovalni pisanar na Mestnem trgu štev. 25, I. nadstr. od 3—5 pop. 7693.

Želite (pih) eno in dvokrilne žebličce, stenske kavljice, lafete in kovačke žeblice vseh vrst prodaja najezenje V. Stein, tvoarna žebeljev Praga-Vinohrady čis. 1120. Zastopniki se šejo. 7697.

Mobilirana soba, lična z električno razsvetljavo in posebnim vhodom event. tudi s hranom se iste za dobro situiranega gospoda. Ponudbe naj se oddajo zavarovalni pisarni na Mestnem trgu 25, I. nadstr. vsak dan od 3—5 pop. 7695.

Rjavir, prav dober, skračen, lep usnjat kovčeg, mirovno blago, 2 draperiji iz rdečega prešanega plisa za 2 okna in suknjen zastor na prodaj. Ogleda se lahko od pol 11. do 12. dop. in ob 3. popoldne. Naslov v upr. Slovenskega Naroda. 7613.

Slovenški ali ki iz samo prav dobre hiše se v prvovrstni ljubljanski nemški rodbini vzame v vso oskrbo. Pooblaščena soba, kopel, električna luč, prisklopjenje k rodbini eventualno nadzira in pouka. Cena in prispevki v živilnih po dogovoru. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 7614.

Bradnik, ki je več slov. jezika v besedi izpisani in je tudi popolnoma izuren v sestavljanju listin in posebno v zemljiškognjičnih starih, dobi službo od 1. januarja 1919. Ponudbe s pogojem se naj naračnost pošiljajo. Prednosti imajo tisti, ki so že služili v kaki notarski pisarni na Spodnjem Štajerskem. Nolar-Franca Straffa v Ptuju. 7657.

Mlad jugoslovanski inženier iz Zagrebija, čustven i svetlostno naobrazben, traži ovim putem poznanstvo ozbiljne, naobražene, plemenite Slovence, 18—25 godina, koja je društveno i materialno posve neodvisna, koja ima stalni značaj i koja može zadovoljiti čovjeka, koji traži duševnu lijepotu. Ozbiljna pisma po mogućnosti fotografijom poslati do 28. decembra pod Jng. B. V. 7688* na uprav. »Slovenskega Naroda«. Diskrecija poštenjem zajamčena.

Najlepše in najprikladnejše božične in novoletne darile.

je pravotoalčno mimo

od 42—84 K tucat. Razpošilja tvrdka

F. Šibenik,

Indelki "ADRIJA" Ljubljana, Gospoška ulica štev. 16.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 13. decembra 1918.

Belniška glavnica in rezervni fondi:

K 103,000.000.—

C. kr. priv.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.

Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bliži „Assicurazioni Generali“).

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevним vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevним vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevним vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevним vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevним vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevним vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevним vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevним vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevним vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevним vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzurnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (deponi) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

34

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice, brez rentnega dav

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Deliška glavnica 10,000,000.- krov.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Reservni fondi nad 2,000,000.- krov.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne rarezne loterije.

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, finančira crarične dobave in dovoljuje

APROVIZACIJSKE KREDITE.

Bukova drva v polenih, 1 m dolga, se dobijo na drobno in na vagoni pri Antonu Reschitz, trgovine z lesom, Ljubljana, Dvorski trg št. 1/I. 1. 6801

Risa v Gradcu, lepa enodostropna, z velikim vitom, na vogalu ulice (lepa lega) in blizu tramvaja ter glavnega kolodvora je naprodaj radi selitve. Posebno ugodna je za lesne trgovce in tudi za vse obrti. Pojasnila daje J. Pangerc, Gradec, Prasergasse 19.

Lepo posestvo v bližini mesta, obstoječe iz 22 erakov orovratnih njiv, 18 erakov travnikov 12 erakov gozda in tako prostornih gospodarskih poslopij z živim in mrtvinventarjem se takoj proda. Ponudbe pod Spodnji Štajer/7532 na upravnštvo Slov. Naroda.

Nudjamo tropovici (tropinovec), konjak in rum od 10 litra už cijemu od 20- K po litri; dvogodišnja roba K 30- po litri. Sve franko stanica dobavlja ponzečem. D' Elia & Holjevič, pecara konjaka i tvornica likera, Zagreb, Pierševičeva ul. 32.

Perutnina, to so purani, gosi, kokoši, piščaci, debela, pitana, sveže zaklana in osnažena, kakor tudi suhe gobe pošiljam ceno na veliko kakor tudi po posti. Trenutno tudi zastopnika v tej stroki. — Jugoslovenska eksportna trgovina Rudolf Hratič, pošta Križevci pri Ljutomeru, Sp. Štajerska. 7318

Bukovo oglie se prodaje vsaki dan popoludne od 1 do 4 ure pri gostilni Kramar, na dvorišču, Glince. Cena 95 v. kg. Prodaja tvarika A. Kuštar, Ljubljana, Karlovska c. 15. Ponudim milo za branje, »Dob«, cikorijo, čaj, paprika, sveče, kisovo kislino, razne esence, vermut vino sladko, sadni mošt. Proda se tudi nad 100 hl hrastovih sôdov. 7502

Stavbna parcela v bližini glavne poteze se ugodno predaja. Radi velikega pomanjkanja stnovanju in radi raznih olajšav se bodo brez dvoma v kratek razdoblje v Ljubljani živahnava stavbna podjetnost in je torej z nakupom parcele zasigurana najboljša naložitev kapitala. Pismena vprašanja pod »Stavbnište/7692« na upravnštvo Slov. Nar.

Kupujem le prave pravne sahe gobe! Prodajam za čevlje v krovasti dozah, 1/2 doze po K 15. 1/1 doze po K 28 za tuc, mast za čevje, čevje z lesentimi in usnjenimi podplati, sitkove in žimnate krateče, toaletno milo, kolomaz, tržne torbice, lesene in porcelanske pipe, pralni pršek itd. po najnižjih cenah. »Zvezno laško vino«, borovičkar, slivovka, tropinjevec, čajni rum, kavni in čajni nadomestek za oslanjanje. M. RANT, Kranj. 7411

Proda se: novo Puhovo koto z novo previnatiko, večja množina boljših novih vrednosti dvostrane krožne, stroj za čiščenje žita in vrtni sklepni stoli ter sladkotinske vino. — Povpraša se: Prešernova ulica št. 54/2 med 4. in 5. uro popoludne. 6479

Več raznašalcev za »Slovenski Narod« se sprejme takoi proti dobrni plači. Vpraša se v Narodni Tiskarni.

Razglednice za Božič i Novu godinu umjetničke i sve druge. Listovni papir u marama i kuhljama, cigaretni papir i tuščice. Zidne kalendare sa hrv. blokovima za god 1919. Naredne znamke SHS u velikem izboru proda trgovcima i preprodavalcima

Fud. Polaček, Zagreb, Jurčičeva ul. 24

usnjate in tudi z lesenimi podplati! ima v večji množini v zalogi Toni Schreuer, Ljubljana, Gradišče 10.

P. n. občinstvu v mestu in na deželi vladno priporočamo svojo izbrano zalogu najfinješih čevljev

za dame in gospode. Strogo solidno in trpežno blago. Vse oblike in barve. Najellegantnejša izvršba. — Cene zmerne, postrežba realna.

Tvrda I. BLAS,
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16,
(v neposredni bližini hotela »Union« in sodne palače).

MODNI SALON
STUCHLY-MASCHKE
v LJUBLJANI, Zidovska ulica št. 3 in Dvorski trg 1
prinoroča prve vrste

VELOUR-KLOBUKE
nafinješno blago zadnje novosti tvornic v Novem Jičinu, ter
svetlene in barzunaste klobuke in čepice.
Pozivala se sprejemajo III Žalal klobuki vedno v zalogi.

Št. 16546.

7581

RAZGLAS.

Radi oddaje izvrševanja dimnikarskih del

v vseh mestnih in v magistratni okrbi stoječih poslopijih in dalje radi odaje snaženja peči, ognjišč in dimnih cevi v mestni pehotni in topničarski vojašnicici za leta 1919, 1920 in 1921 vršila se bode pri podpisanih mestnimi magistrati v prostorih mestnega stavbnega urada dne 21. decembra 1918 dopolne ob 10. uri javna pisanca razpisa.

Pogoji in vsi dražbeni priporočki razgrani so v navadnih urah pri navedenem uradu vsakemu interesantu na vpogled.

Ponudbe, v katerih je staviti paviljone zneske za izvrševanje dimnikarskih del v mestnih poslopjih, všeči mestno pehotno in topničarsko, vojašnico ločeno od ponudbe za snaženje peči, ognjišč in dimnih cevi v navedenih mestnih vojašnicah, v številkah in besedah, izročiti je do določenega časa kolikor je ostalo neprorabilnega. — Zavarovanje se na tudi lahko sklene tako, da se vojno posejilo kot enkratna hranilna vloga načni pri družbi, ki po preteklu zavarovalne dobe izplača končno, jasno ugodno obrestovanje v gotovini. Tako zavarovanje je priporočati nele posameznikom temveč tudi zakladom, penzijskim zuvodom, hranilnicam, zadružam in drugim korporacijam. — Ako se zavarovanje predčasno opusti, izplača se v gotovini obrestovana od kupna vrednost.

Pojasnila daje in predloge sprejma:

Velika stenska slika in razglednice s podobo

Ivana Cankarja

izidejo te dneve v »Umetniški propagandi« v Ljubljani, Sodna ulica št. 5. Naročila istotam.

dr. Emerik Breschar

zopet ordinira

v Celju, »Narodni dom«.

Stare in obrabljeni gramofonske plošče

tudi razbite, kupuje po najvišji ceni tvarka A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 6494

Sprejme se

konjski hlapec

in sicer neoženjen s brano, eventuelno poročen tudi s prostim stanovanjem in kurjavo. — Poizvede se: Ant. Steiner, mestni tesarski mojster, Ljubljana, Jeranova ulica 13.

Sodna, napisna in druga pleskarska dela

(mirovni material) prevzema Ivan Pirker in dr.

Ljubljana, Reber št. 11.

Konjak.

Za oskokev vsled starosti, za slabosti v želodcu in proti izgubi telesne moči je starinski konjak pravo poživljenje. Pošila 2 politrskih steklenic franko z zabojskom vred z 60. — K. Benedikt Herli, graščak na gradišču Gallé pri Konjicah, Štajersko.

„Jugo“ milo za pranje

poboljšana vrsta, belo v komadih po 1/4 kg. 1 zabor s 25 kg (to je 100 komadov) K 110. — franko zabori iz Zagreba. S pošto 4 kg netto K 28. — franko. Razpoljila po povzetju zavod za eksport M. Jünker, Zagreb br. 15 Petrinjska 3. Z naročilom vred naj se pošije polovica iznosa.

Čevlji

najboljše kakovosti se zopet dobé po dnevnih cenah, v zalogi tovarne čevljev

Peter Kozina & Co.

v Ljubljani (na Bregu).

Pismena naročila se vsled se danjih razmer ne izvršujejo, ter se priporoča osebni nakup.

7164

Božična

Nakup

zlatnine in brillantov

je zaupljiva stvar, zato se obrnite na

špecijalno trgovino ur, zlatnine, brillantov

F. ČUDEN Sin

nasproti glavne pošte v Ljubljani.

Prijazna postrežba.

darila.

Kupite pravočasno.

Še zmeraj lepo blago.

! Znižane cene. !

Podružnica Ljubljana. Delniška glavnica: K 20,000.000.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4%. Vloge na tekoči in žire račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

JADRANSKA BANKA

Podružnica Ljubljana. Re rve: okrog K 3½,000,000.—.

Centrala: Trst.
Podružnice: Dubrovnik, Danaj, Kotor, Metković, Split, Sibenik, Zadar.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.
IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.
DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.
PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantejne.

Telefon št. 257.